

Hardtop XP Comp B

<https://www.verfschilderen.nl/jotun-hardtop-xp.html>

RUBRIEK 1: Identificatie van de stof of het mengsel en van de vennootschap/onderneming

1.1 Productidentificatie

Productnaam	: Hardtop XP Comp B
Productcode	: 3240
Productbeschrijving	: Verhardingsmiddel.
Producttype	: Vloeistof.
Overige middelen ter identificatie	: Niet beschikbaar.

1.2 Relevant geïdentificeerd gebruik van de stof of het mengsel en ontraden gebruik

Aanbevolen gebruik

Gebruik in coatings - Voor industrieel gebruik
Gebruik in coatings - Professioneel gebruik

Zie de bijlage bij het veiligheidsinformatieblad voor aanvullende informatie in de Blootstellingsscenario('s).

1.3 Details betreffende de verstrekker van het veiligheidsinformatieblad

Jotun B.V.
Postbus 208, Curieweg 11B
3200 AE Spijkenisse

Phone: +31 181 67 83 00
Phone deco: +31 181 67 83 50
Phone protective: +31 181 67 83 10
Phone marine: +31 181 67 83 11
Fax: +31 181 61 78 99

sdsjotun@jotun.com

Norway Coatings B.V.
Vaalmuiden 9
1046 BV AMSTERDAM
Phone: +31884505400

1.4 Telefoonnummer voor noodgevallen

+47 33 45 70 00 Jotun Norway (head office)

RUBRIEK 2: Identificatie van de gevaren

2.1 Indeling van de stof of het mengsel

Productomschrijving : Mengsel

Classificatie volgens de Verordening (EG) Nr.1272/2008 [CLP/GHS]

Fam. Liq. 3, H226
Acute Tox. 4, H332
Skin Sens. 1, H317
STOT SE 3, H335
Aquatic Chronic 3, H412

2.2 Etikettersingselementen

RUBRIEK 2: Identificatie van de gevaren**Gevaarsymbolen****Signaalwoord**

: Waarschuwing.

Gevarenaanduidingen

: H226 - Ontvlambare vloeistof en damp.
 H332 - Schadelijk bij inademing.
 H317 - Kan een allergische huidreactie veroorzaken.
 H335 - Kan irritatie van de luchtwegen veroorzaken.
 H412 - Schadelijk voor in het water levende organismen, met langdurige gevolgen.

Voorzorgsmaatregelen**Algemeen**

: Niet van toepassing.

Preventie

: P261 - Inademing van damp vermijden.
 P280 - Draag beschermende handschoenen.
 P210 - Verwijderd houden van warmte, hete oppervlakken, vonken, open vuur en andere ontstekingsbronnen. Niet roken.
 P271 - Alleen buiten of in een goed geventileerde ruimte gebruiken.
 P273 - Voorkom lozing in het milieu.

Reactie

: P304 + P340 + P312 - NA INADEMING: De persoon in de frisse lucht brengen en ervoor zorgen dat deze gemakkelijk kan ademen. Raadpleeg een VERGIFTIGINGSCENTRUM of een arts indien u zich onwel voelt.
 P333 + P313 - Bij huidirritatie of uitslag: Raadpleeg een arts.

Opslag

: P403 - Op een goed geventileerde plaats bewaren.
 P235 - Koel bewaren.

Verwijdering

: P501 - Inhoud en container afvoeren in overeenstemming met locale, regionale, nationale en internationale regelgeving.

Gevaarlijke bestanddelen: Hexamethylene diisocyanate, oligomers
hexamethyleendiisocynaat**Aanvullende etiketonderdelen**

: Uitsluitend voor professioneel gebruik. Bevat isocyanaten. Kan een allergische reactie veroorzaken.

2.3 Andere gevaren**Overige gevaren die niet leiden tot classificatie**

: Geen bekend.

RUBRIEK 3: Samenstelling en informatie over de bestanddelen**Stof/preparaat**

: Mengsel

Product- / ingrediëntennaam	Identificatiemogelijkheden	%	Classificatie Verordening (EG) nr. 1272/2008 [CLP]	Type	Opmerkingen
Hexamethylene diisocyanate, oligomers	REACH #: 01-2119488934-20 EG: 500-060-2 CAS-nummer: 28182-81-2	≥75 - ≤90	Acute Tox. 4, H332 Skin Sens. 1, H317 STOT SE 3, H335	[1]	-
n-butylacetaat	REACH #: 01-2119485493-29 EG: 204-658-1 CAS-nummer: 123-86-4	<10	Flam. Liq. 3, H226 STOT SE 3, H336 EUH066	[1]	-
hydrocarbons, C9, aromatics, (<0,1% benzeen)	REACH #: 01-2119455851-35 EG: 918-668-5	<10	Flam. Liq. 3, H226 STOT SE 3, H335 STOT SE 3, H336	[1] [2]	H-P

Datum van uitgave

: 09.04.2018

RUBRIEK 3: Samenstelling en informatie over de bestanddelen

hexamethyleendiisocyanaat	CAS-nummer: 64742-95-6 REACH #: 01-2119457571-37 EG: 212-485-8 CAS-nummer: 822-06-0	≤0.3	Asp. Tox. 1, H304 Aquatic Chronic 2, H411 Acute Tox. 2, H330 Skin Irrit. 2, H315 Eye Irrit. 2, H319 Resp. Sens. 1, H334 Skin Sens. 1, H317 STOT SE 3, H335 Zie Rubriek 16 voor de volledige tekst van de H-zinnen die hierboven staan vermeld.	[1] [2]	2
---------------------------	---	------	---	---------	---

Er zijn geen additionele ingrediënten aanwezig die, voor zover op dit moment aan leverancier bekend is en in de van toepassing zijnde concentraties, geclassificeerd zijn als schadelijk voor de gezondheid of voor het milieu, PBT of zPzB of een werkplaats blootstellingslimiet zijn toegewezen en op grond daarvan in deze sectie moeten worden vermeld.

Type

[1] Stof ingedeeld met een gezondheids- of milieugevaar

[2] Stof met een werkplaats blootstellingslimiet

[3] Stof voldoet aan criteria voor PBT overeenkomstig Verordening (EG) nr. 1907/2006, Bijlage XIII

[4] Stof voldoet aan criteria voor zPzB overeenkomstig Verordening (EG) nr. 1907/2006, Bijlage XIII

[5] Een even zorgwekkende stof

Arbeidshygiënische blootstellingsgrenzen, indien beschikbaar, zijn weergegeven in rubriek 8.

RUBRIEK 4: Eerstehulpmaatregelen**4.1 Beschrijving van de eerstehulpmaatregelen**

- Algemeen** : Roep in geval van twijfel of bij aanhoudende symptomen altijd medische hulp in. Geef een bewusteloos iemand nooit iets via de mond. Bewusteloze personen in stabiele zijligging plaatsen en medische hulp inroepen.
- Inademing** : Breng in de frisse lucht. Houd de persoon warm en rustig. Als de patiënt niet ademt, onregelmatig ademt, of als zich een ademhalingsstilstand voordoet, dient kunstmatige beademing of zuurstof te worden toegediend door getraind personeel.
- Huidcontact** : Verwijder verontreinigde kleding en schoenen. Reinig de huid grondig met water en zeep of gebruik een goedgekeurde huidreiniger. GEEN oplosmiddelen of verdunningsmiddelen gebruiken.
- Oogcontact** : Verwijder contactlenzen, spoel met veel schoon water uit de kraan, houd de oogleden minstens 10 minuten uit elkaar en vraag onmiddellijk medisch advies.
- Inslikken** : In geval van inslikken onmiddellijk een arts raadplegen en verpakking of etiket tonen. Houd de persoon warm en rustig. GEEN braken opwekken.
- Bescherming van eerstehulpverleners** : Er mag geen actie worden ondernomen als er kans is op persoonlijke ongelukken of in geval van onvoldoende training. Als vermoed wordt dat nog steeds dampen aanwezig zijn moet de reddingswerker een geschikt masker of onafhankelijke ademhalingsapparatuur dragen. Dit kan gevaarlijk zijn voor degene die mond-op-mondbeademing toepast. Was verontreinigde kleding grondig met water voordat u die uittrekt of draag handschoenen.

4.2 Belangrijkste acute en uitgestelde symptomen en effecten

Er zijn geen gegevens beschikbaar over het mengsel zelf. Het mengsel is beoordeeld aan de hand van de conventionele methode van de CLP Verordening (EC) No 1272/2008 en is aan de hand daarvan geclassificeerd voor toxicologische eigenschappen. Zie Hoofdstuk 2 en hoofdstuk 3 voor details.

Blootstelling aan een concentratie van dampen van oplosmiddelen in het preparaat die de toegestane grens voor beroepsmatige blootstelling overschrijdt, kan schadelijke effecten voor de gezondheid hebben, zoals irritatie van slijmvliezen en luchtwegen, alsmede schadelijke effecten voor nieren, lever en het centrale zenuwstelsel. Symptomen en verschijnselen zijn onder meer hoofdpijn, duizeligheid, vermoeidheid, spierverswakking, sufheid en, in extreme gevallen, bewusteloosheid. Bij opname via de huid kunnen oplosmiddelen een aantal van de bovenstaande uitwerkingen hebben.

Wanneer er vloeistof in de ogen spat, kan dit irritatie en herstelbare schade tot gevolg hebben.

RUBRIEK 4: Eerstehulpmaatregelen

Herhaald of langdurig contact met het mengsel kan leiden tot verdwijning van het natuurlijke vet uit de huid, wat resulteert in niet-allergische contactdermatitis en absorptie door de huid. Hierbij wordt rekening gehouden (voor zover bekend) met vertraagde en directe effecten en ook met chronische effecten van bestanddelen als gevolg van kortdurende en langdurige blootstelling via inslikken, inademen, de huid en de ogen.

Op basis van de eigenschappen van de isocyanaatbestanddelen en gezien de toxicologische gegevens van soortgelijke mengsels, kan dit mengsel acute irritatie en/of sensibilisering van de luchtwegen veroorzaken, wat leidt tot een astmatische toestand, een piepende ademhaling en een beklemmend gevoel op de borst. Gesensibiliseerde personen kunnen astmatische symptomen vertonen na blootstelling aan concentraties in de lucht die ruim onder de grens voor beroepsmatige blootstelling liggen. Herhaalde blootstelling kan leiden tot permanent stoppen van de ademhaling.

Herhaalde of langdurige blootstelling aan irriterende stoffen kan huidontsteking (dermatitis) veroorzaken.

Bevat Hexamethylene diisocyanate, oligomeren, hexamethyleendiisocyanaat. Kan een allergische reactie veroorzaken.

Mogelijke acute gevolgen voor de gezondheid

- Oogcontact** : Significante effecten of kritische gevaren zijn niet bekend.
- Inademing** : Schadelijk bij inademing. Kan irritatie van de luchtwegen veroorzaken.
- Huidcontact** : Kan een allergische huidreactie veroorzaken.
- Inslikken** : Significante effecten of kritische gevaren zijn niet bekend.

Tekenen/symptomen van overmatige blootstelling

- Oogcontact** : Geen specifieke gegevens.
- Inademing** : Ongewenste symptomen kunnen de volgende zijn:
irritatie van de luchtwegen
hoesten
- Huidcontact** : Ongewenste symptomen kunnen de volgende zijn:
irritatie
roodheid
- Inslikken** : Geen specifieke gegevens.

4.3 Vermelding van de vereiste onmiddellijke medische verzorging en speciale behandeling

- Opmerkingen voor arts** : Na inhalatie van afbraakproducten in geval van brand kunnen symptomen met vertraging optreden. Het slachtoffer moet mogelijk 48 uur lang onder medisch toezicht blijven.
- Specifieke behandelingen** : Geen specifieke behandeling.

RUBRIEK 5: Brandbestrijdingsmaatregelen

5.1 Blusmiddelen

- Geschikte blusmiddelen** : Aanbevolen: alcoholbestendig schuim, CO₂, poeders, waterspray of nevel.
- Ongeschikte blusmiddelen** : Gebruik geen waterstraal.

5.2 Speciale gevaren die door de stof of het mengsel worden veroorzaakt

- Risico's van de stof of het mengsel** : Ontvlambare vloeistof en damp. Bij brand of verhitting loopt de druk op en kan de houder barsten en eventueel exploderen. Wegvloeien in riool kan gevaar voor brand of explosie veroorzaken. Deze stof is schadelijk voor het aquatisch milieu met blijvende gevolgen. Met dit materiaal verontreinigd bluswater dient te worden opgevangen, zodat het niet in het oppervlaktewater, riool of afvoer terecht komt.
- Gevaarlijke thermische ontledingsproducten** : Afbraakproducten kunnen onder meer zijn:
kooldioxide
koolmonoxide
stikstofoxiden

5.3 Advies voor brandweerlieden

RUBRIEK 5: Brandbestrijdingsmaatregelen

- Speciale beschermende maatregelen voor brandbestrijders** : In geval van brand, isoleer het terrein direct door alle personen uit de buurt van het incident te verwijderen. Er mag geen actie worden ondernomen als er kans is op persoonlijke ongelukken of in geval van onvoldoende training. Verplaats de reservoirs uit het brandgebied als dat zonder risico kan. Gebruik waternevel om aan het vuur blootgestelde vaten koel te houden.
- Speciale beschermende uitrusting voor brandweerlieden** : Brandbestrijders dienen geschikte kleding te dragen en een onafhankelijk ademhalingstoestel (SCBA) dat een volledig gelaatsdeel heeft en met een overdrukmodus werkt. Kleding voor brandweerlieden (inclusief helmen, beschermende laarzen en handschoenen), overeenkomstig Europese norm EN 469, geeft een basis beschermingsniveau voor incidenten met chemische stoffen.

RUBRIEK 6: Maatregelen bij het accidenteel vrijkomen van de stof of het mengsel

6.1 Persoonlijke voorzorgsmaatregelen, beschermingsmiddelen en noodprocedures

- Voor andere personen dan de hulpdiensten** : Er mag geen actie worden ondernomen als er kans is op persoonlijke ongelukken of in geval van onvoldoende training. Evacueer omringende gebieden. Zorg dat onbeschermd en overbodig personeel niet binnenkomt. Raak gemorst materiaal niet aan en loop er niet doorheen. Sluit alle ontstekingsbronnen af. Geen open vuur en niet roken in het gevarengedebied. Vermijd inademen van damp of nevel. Zorg voor voldoende ventilatie. Draag het daartoe geëigende ademhalingsmasker bij onvoldoende ventilatie. Draag geschikte persoonlijke beschermingsmiddelen.
- Voor de hulpdiensten** : Indien speciale kleding is vereist voor het hanteren van het gemorst product, lees dan ook de eventuele informatie in Rubriek 8 over geschikte en ongeschikte materialen. Zie ook de informatie onder de hoofding "Voor andere personen dan de hulpdiensten".

- 6.2 Milieuvorzorgsmaatregelen** : Vermijd verspreiding van gemorst materiaal en afvalmateriaal en voorkom dat dit in contact komt met bodem, waterwegen, afvoerleidingen en riool. Informeer de betreffende autoriteiten wanneer het product het milieu heeft vervuild (riolering, waterwegen, bodem of lucht). Watervervuilend materiaal. Dit product kan schadelijk zijn voor het milieu wanneer het in grote hoeveelheden vrijkomt.

6.3 Insluitings- en reinigingsmethoden en -materiaal

- Gering morsen** : Dicht het lek als dat zonder risico kan. Verwijder verpakkingen uit het gebied waar gemorst is. Gebruik vonkvrije gereedschappen en explosievrije apparatuur. Verdunnen met water en opweilen indien wateroplosbaar. Alternatief, of indien water-onoplosbaar, absorbeer met inert droog materiaal en plaats in een toepasbare afvalcontainer. Af laten voeren door een vergunninghoudend afvalverwerkingsbedrijf.
- Uitgebreid morsen** : Dicht het lek als dat zonder risico kan. Verwijder verpakkingen uit het gebied waar gemorst is. Gebruik vonkvrije gereedschappen en explosievrije apparatuur. Benader de uitstoot met de wind in de rug. Vermijd toegang tot riolen, waterwegen, kelders of gesloten ruimten. Voer weggelekt materiaal af naar een afvalwaterzuiveringsinstallatie of handel als volgt. Neem gemorst preparaat op met niet-brandbare absorberende materialen, bijvoorbeeld zand, aarde, vermiculiet of diatomeeënaarde en doe dit in een afvalcontainer in overeenstemming met de plaatselijke voorschriften. Af laten voeren door een vergunninghoudend afvalverwerkingsbedrijf. Vervuild absorberend materiaal kan dezelfde risico's met zich meebrengen als het gemorste product.

- 6.4 Verwijzing naar andere rubrieken** : Zie Rubriek 1 voor contactgegevens voor noodgevallen.
Zie Rubriek 8 voor informatie over geschikte persoonlijke beschermingsmiddelen.
Zie Rubriek 13 voor aanvullende informatie over afvalbehandeling.

RUBRIEK 7: Hantering en opslag

De informatie in deze rubriek bevat algemene adviezen en richtlijnen. De lijst van Aanbevolen toepassingen in Rubriek 1 moet worden geraadpleegd voor eventueel beschikbare gebruiksspecifieke informatie die gegeven wordt in de Blootstellingsscenario('s).

7.1 Voorzorgsmaatregelen voor het veilig hanteren van de stof of het mengsel

Voorkom het ontstaan van brandbare of explosieve concentraties van dampen in de lucht en voorkom een dampconcentratie boven de blootstellingsgrens.

Daarnaast dient het product alleen te worden gebruikt in ruimten waaruit alle directe verlichting en andere ontstekingsbronnen zijn verwijderd. Elektrische apparatuur dient te zijn beschermd in overeenstemming met de geldende norm.

Het mengsel kan elektrostatisch worden opgeladen: gebruik altijd aardleidingen bij het overbrengen van de ene verpakking/container naar de andere.

Bedieners dienen antistatisch schoeisel en antistatische kleding te dragen en vloeren dienen geleidend te zijn.

Wees voorzichtig bij het heropenen van gedeeltelijk gebruikte verpakkingen. Er dienen voorzorgsmaatregelen te worden getroffen om blootstelling aan luchtvochtigheid of water zoveel mogelijk te beperken: er wordt CO₂ gevormd, hetgeen in afgesloten verpakkingen kan leiden tot drukvorming. Uit de buurt houden van hitte, vonken en vlam.

Gebruik alleen vonkvrij gereedschap.

Aanraking met de ogen en de huid vermijden. Vermijd het inademen van stof, deeltjes en spuitnevel of aerosolen die ontstaan door de toepassing van dit mengsel. Inademing van schuurstof dient te worden vermeden.

In de ruimte waar dit materiaal wordt gebruikt, opgeslagen of verwerkt, moet eten, drinken en roken verboden worden.

Trek van toepassing zijnde persoonlijke beschermingsmiddelen aan (zie rubriek 8).

Gebruik geen druk bij lediging. Verpakking is geen drukvat.

Altijd opslaan in verpakkingen van hetzelfde materiaal als de oorspronkelijke verpakking.

Voldoe aan de wetgeving voor gezondheid en veiligheid op de arbeidsplaats.

Niet laten weglopen in het riool of waterlopen.

Informatie over bescherming tegen brand en explosie

Dampen zijn zwaarder dan lucht en kunnen zich over vloeren verspreiden. Dampen kunnen een explosief mengsel vormen met lucht.

Indien werknemers - ook als ze niet zelf bezig zijn met de verwerking van het product - zich in een spuitcabine bevinden, dient ventilatie aanwezig te zijn voor eventuele spuitdeeltjes en oplosmiddeldampen. In deze omstandigheden dienen zij een verse-lucht kap te dragen tijdens het spuitproces tot het moment dat de concentratie is gedaald tot beneden de MAC-waarde.

7.2 Voorwaarden voor een veilige opslag, met inbegrip van incompatibele producten

Opslaan in overeenstemming met de plaatselijke regelgeving.

Opmerkingen over gezamenlijke opslag

Verwijderd houden van: oxyderende stoffen, sterke alkalische stoffen, sterke zuren.

Aanvullende informatie over opslagomstandigheden

De voorzorgsmaatregelen op het etiket dienen in acht te worden genomen. Bewaren in een droge, koele en goed geventileerde ruimte. Verwijderd houden van hitte en direct zonlicht.

In goed gesloten verpakking bewaren.

Uit de buurt van ontstekingsbronnen houden. Niet roken. Voorkom toegang door onbevoegden. Geopende verpakkingen dienen zorgvuldig opnieuw te worden afgesloten en dienen rechtop te worden bewaard om lekkage te voorkomen.

7.3 Specifiek eindgebruik

Aanbevelingen : Niet beschikbaar.

Oplossingen specifiek : Niet beschikbaar.

voor de industriële sector

RUBRIEK 8: Maatregelen ter beheersing van blootstelling/persoonlijke bescherming

De informatie in deze rubriek bevat algemene adviezen en richtlijnen. De lijst van Aanbevolen toepassingen in Rubriek 1 moet worden geraadpleegd voor eventueel beschikbare gebruiksspecifieke informatie die gegeven wordt in de Blootstellingsscenario('s).

8.1 Controleparameters

Beroepsmatige blootstellingslimieten

Product- /ingrediëntennaam	Grenswaarden voor blootstelling
hydrocarbons, C9, aromatics, (<0,1% benzeen) hexamethyleendiisocynaat	<p>Nationale MAC-lijst (Nederland, 3/2005). Opmerkingen: Administrative TGG 15 min: 200 mg/m³ 15 minuten. Vorm: Alle vormen TGG 15 min: 40 ppm 15 minuten. Vorm: Alle vormen TGG: 100 mg/m³ 8 uren. Vorm: Alle vormen TGG: 20 ppm 8 uren. Vorm: Alle vormen</p> <p>MinSZW Wettelijke Grenswaarden (Nederland, 9/2016). Opgenomen via de huid. Wettelijke grenswaarde TGG, 8 uur: 1 mg/m³, (als CN) 8 uren. Wettelijke grenswaarde TGG, 15 min.: 10 mg/m³, (als CN) 15 minuten.</p>

Aanbevolen monitoring procedures

: Wanneer dit product ingrediënten bevat met blootstellingslimieten, kan monitoring van personen, van werkplaatsomgeving of biologisch monitoren vereist zijn om de effectiviteit van de ventilatie of van andere controlemaatregelen en/of de noodzaak van het gebruik van ademhalingsbeschermingsmiddelen te bepalen. Er moet gebruik worden gemaakt van monitoringsnormen, zoals de volgende: Europese Norm EN 689 (Werkplekatmosfeer - Leidraad voor de beoordeling van de blootstelling bij inademing van chemische stoffen voor de vergelijking met de grenswaarden en de meetstrategie) Europese norm EN 14042 (Werkplekatmosfeer - Richtlijn voor de toepassing en het gebruik van procedures voor de beoordeling van blootstelling aan chemische en biologische stoffen) Europese norm EN 482 (Werkplekatmosfeer - Algemene eisen voor de uitvoering van de procedures voor het meten van chemische stoffen) Bovendien is raadpleging van nationale richtlijnen voor methoden voor de bepaling van gevaarlijke stoffen vereist.

DEL's (Derived Effect Levels: afgeleide effectdoses)

Product- /ingrediëntennaam	Type	Blootstelling	Waarde	Populatie	Effecten	
n-butylacetaat	DNEL	Kortetermijn Inademing	960 mg/m ³	Werknemers	Systemisch	
	DNEL	Kortetermijn Inademing	960 mg/m ³	Werknemers	Lokaal	
	DNEL	Langetermijn Inademing	480 mg/m ³	Werknemers	Systemisch	
	DNEL	Langetermijn Inademing	480 mg/m ³	Werknemers	Lokaal	
	DNEL	Kortetermijn Inademing	859.7 mg/m ³	Verbruikers	Systemisch	
	DNEL	Kortetermijn Inademing	859.7 mg/m ³	Verbruikers	Lokaal	
	DNEL	Langetermijn Inademing	102.34 mg/m ³	Verbruikers	Systemisch	
	DNEL	Langetermijn Inademing	102.34 mg/m ³	Verbruikers	Lokaal	
	hydrocarbons, C9, aromatics, (<0,1% benzeen)	DNEL	Langetermijn Dermaal	25 mg/kg bw/dag	Werknemers	Systemisch
		DNEL	Langetermijn Inademing	150 mg/m ³	Werknemers	Systemisch
DNEL		Langetermijn Dermaal	11 mg/kg bw/dag	Verbruikers	Systemisch	
DNEL		Langetermijn Inademing	32 mg/m ³	Verbruikers	Systemisch	

RUBRIEK 8: Maatregelen ter beheersing van blootstelling/persoonlijke bescherming

hexamethyleendiisocyaanat	DNEL	Langetermijn Oraal	11 mg/kg bw/dag	Verbruikers	Systemisch
	DNEL	Kortetermijn Inademing	0.07 mg/m ³	Werknemers	Systemisch
	DNEL	Kortetermijn Inademing	0.07 mg/m ³	Werknemers	Lokaal
	DNEL	Langetermijn Inademing	0.035 mg/m ³	Werknemers	Systemisch
	DNEL	Langetermijn Inademing	0.035 mg/m ³	Werknemers	Lokaal

PEC's (Predicted Effect Concentrations; voorspelde effectconcentraties)

Product- /ingrediëntennaam	Type	Detail compartiment	Waarde	Detailmethode
n-butylacetaat	PNEC	Zoetwater	0.18 mg/l	-
	PNEC	Marien(e)	0.018 mg/l	-
	PNEC	Rioolwaterzuiveringsinstallatie	35.6 mg/l	-
	PNEC	Zoetwatersediment	0.981 mg/kg dwt	-
	PNEC	Zeewatersediment	0.0981 mg/kg dwt	-
hexamethyleendiisocyaanat	PNEC	Bodem	0.0903 mg/kg dwt	-
	PNEC	Zoetwater	0.0774 mg/l	-
	PNEC	Marien(e)	0.00774 mg/l	-
	PNEC	Rioolwaterzuiveringsinstallatie	8.42 mg/l	-
	PNEC	Zoetwatersediment	0.01334 mg/kg dwt	-
	PNEC	Zeewatersediment	0.001334 mg/kg dwt	-
	PNEC	Bodem	0.0026 mg/kg dwt	-

8.2 Maatregelen ter beheersing van blootstelling

Passende technische maatregelen : Alleen gebruiken bij voldoende ventilatie. Maak gebruik van gesloten installaties, lokale afzuig of andere technische beheersmaatregelen om beroepsmatige blootstelling aan luchtverontreinigingen onder de aanbevolen of wettelijke grenswaarden te houden. De technische controlemiddelen dienen ook gas-, damp- en stofconcentraties beneden alle explosiegrenswaarden te houden. Gebruik explosie veilige ventilatie.

Individuele beschermingsmaatregelen

Hygiënische maatregelen : Was na het hanteren van chemische producten uw handen, onderarmen en gezicht grondig voordat u eet, drinkt of naar het toilet gaat en aan het eind van de werkdag. Toepasselijke technieken moeten gebruikt worden om mogelijk verontreinigde kleding te verwijderen. Verontreinigde werkkleding mag de werkruimte niet verlaten. Was verontreinigde kleding alvorens die opnieuw te gebruiken. Zorg ervoor dat de oogwasstations en veiligheidsdouches zich dicht bij de werkplek bevinden.

Bescherming van de ogen/ het gezicht : Wanneer een risicoanalyse aangeeft dat dit noodzakelijk is om blootstelling aan spatten, nevel, gassen of stof te vermijden, dient een veiligheidsbescherming voor de ogen te worden gedragen die voldoet aan een goedgekeurde standaard. Indien contact mogelijk is, moeten de volgende beschermingsmiddelen worden gedragen, tenzij uit de beoordeling blijkt dat een hogere mate van bescherming noodzakelijk is: veiligheidsbril met zijkapjes.

Bescherming van de huid

Bescherming van de handen : Geen enkel handschoenmateriaal en geen enkele combinatie van materialen is onbeperkt bestendig tegen een enkele chemische stof of een combinatie van chemische stoffen. De doorbraaktijd moet groter zijn dan de totale gebruikstijd van het product. De door de handschoenfabrikant verstrekte instructies en informatie ten aanzien van gebruik, bewaring, onderhoud en vervanging moeten worden opgevolgd. Handschoenen moeten regelmatig worden vervangen en wanneer er sprake is van enig teken van beschadiging van het handschoenmateriaal.

RUBRIEK 8: Maatregelen ter beheersing van blootstelling/persoonlijke bescherming

Zorg er altijd voor dat de handschoenen vrij zijn van gebreken en dat ze op de juiste wijze worden bewaard en gebruikt.
De prestatie of de effectiviteit van de handschoen kan worden verminderd door fysieke/chemische beschadiging en slecht onderhoud.
Beschermende crèmes kunnen helpen blootgestelde huid te beschermen. Deze mogen echter niet worden aangebracht nadat blootstelling heeft plaatsgevonden.
Draag geschikte handschoenen die voldoen aan EN374.
Aanbevolen, handschoenen(doorbraaktijd) > 8 uur: Teflon, polyvinyl alcohol (PVA)
Kan worden gebruikt, handschoenen(doorbraaktijd) 4 - 8 uur: 4H, butylrubber, nitrilrubber
Niet aanbevolen, handschoenen(doorbraaktijd) < 1 uur: neopreen, PVC, Viton®, PE

Voor de juiste keuze van beschermende handschoenen, met betrekking tot chemische resistentie en penetratietijd, gaare advies inwinnen bij de leverancier van deze materialen.

De gebruiker dient te controleren of de uiteindelijke keus voor een bepaald type handschoenen voor het hanteren van dit product de meest geschikte is, daarbij rekening houdend met de specifieke omstandigheden bij gebruik, zoals opgenomen in de risicoanalyse van de gebruiker.

- Lichaamsbescherming** : Persoonlijke lichaamsbeschermende middelen dienen te worden gekozen op basis van de uit te voeren taak, de daarbij behorende risico's en dient door een specialist te worden goedgekeurd voordat het product wordt gebruikt. Indien er een risico bestaat op ontsteking door statische elektriciteit, moet anti-statische beschermende kleding worden gedragen. Voor de beste bescherming tegen statische ontladingen, moet kleding bestaan uit anti-statische overalls, laarzen en handschoenen. Raadpleeg de Europese norm EN 1149 voor verdere informatie over materiaal- en ontwerpisen en beproevingsmethoden.
- Overige huidbescherming** : Geschikt schoeisel en eventuele aanvullende huidbeschermingsmaatregelen moeten worden geselecteerd op basis van de taak die wordt uitgevoerd en de risico's die daarmee gepaard gaan en deze moeten worden goedgekeurd door een deskundige voorafgaand aan de gebruik van dit product.
- Bescherming van de ademhalingswegen** : Ook bij goede ventilatie dient de bediener van de spuitapparatuur een autonoom ademhalingstoestel te dragen. Bij andere werkzaamheden dan bespuiting: in goed geventileerde ruimten kunnen ademhalingstoestellen met luchttoevoer worden vervangen door een masker met een koolstoffilter en een deeltjesfilter.
- Beheersing van milieublootstelling** : Uitstoot van ventilatie of bewerkingsapparatuur moet worden gecontroleerd om er zeker van te zijn dat deze voldoet aan de eisen van de milieubeschermingswetgeving. In sommige gevallen zijn gaswassers, filters of technische modificaties van de procesapparatuur nodig om de emissie terug te brengen tot een aanvaardbaar niveau.

RUBRIEK 9: Fysische en chemische eigenschappen

9.1 Informatie over fysische en chemische basiseigenschappen

Voorkomen

- Fysische toestand** : Vloeistof.
Kleur : Geelbruin.
Geur : Karakteristiek.
Geurdrempelwaarde : Niet van toepassing.
pH : Niet van toepassing.
Smelt-/vriespunt : Niet van toepassing.
Beginkookpunt en kooktraject : Laagst bekende waarde: 126°C (258.8°F) (n-butylacetaat).

- Vlampunt** : Gesloten kroes: 47°C
Verdampingssnelheid : 1 (n-butylacetaat) vergeleken met butylacetaat

RUBRIEK 9: Fysische en chemische eigenschappen

Ontvlambaarheid (vast, gas)	: Niet van toepassing.
Verbrandingstijd	: Niet van toepassing.
Verbrandingssnelheid	: Niet van toepassing.
Bovenste/onderste ontvlambaarheids- of explosiegrenswaarden	: 1.4 - 7.6%
Dampspanning	: Hoogst bekende waarde: 1.5 kPa (11.3 mm Hg) (bij 20°C) (n-butylacetaat). Gewogen gemiddelde: 0.08 kPa (0.6 mm Hg) (bij 20°C)
Dampdichtheid	: Hoogst bekende waarde: 4 (Lucht = 1) (n-butylacetaat).
Relatieve dichtheid	: 1.13 g/cm ³
Oplosbaarheid	: Onoplosbaar in de volgende materialen: koud water en warm water.
Verdelingscoëfficiënt: n-octanol/water	: Niet beschikbaar.
Zelfontbrandingstemperatuur	: Laagst bekende waarde: 280 tot 470°C (536 tot 878°F) (solvent-nafta (aardolie), licht aromatisch).
Ontledingstemperatuur	: Niet beschikbaar.
Viscositeit	: Kinematisch (40°C): >0.205 cm ² /s (>20.5 mm ² /s)
Ontploffingseigenschappen	: Niet beschikbaar.
Oxiderende eigenschappen	: Niet beschikbaar.

9.2 Overige informatie

Geen aanvullende informatie.

RUBRIEK 10: Stabiliteit en reactiviteit

10.1 Reactiviteit	: Er zijn voor dit product of de bestanddelen ervan geen specifieke testgegevens beschikbaar met betrekking tot de reactiviteit.
10.2 Chemische stabiliteit	: Het product is stabiel.
10.3 Mogelijke gevaarlijke reacties	: Onder normale opslagomstandigheden en bij normaal gebruik zullen geen gevaarlijke reacties optreden.
10.4 Te vermijden omstandigheden	: Vermijd alle mogelijke ontstekingsbronnen (vonk of vlam). Zet verpakkingen niet onder druk, niet snijden, lassen, harden, solderen, gaten boren, schuren of niet aan warmte- of ontstekingsbronnen blootstellen.
10.5 Chemisch op elkaar inwerkende materialen	: Verwijderd houden van: oxyderende stoffen, sterke alkalische stoffen, sterke zuren, aminen, alcoholen, water. Ongecontroleerde exotherme reacties treden op met amines en alcoholen. De druk die in afgesloten verpakkingen wordt opgebouwd, kan resulteren in vervormen, opblazen en, in extreme gevallen, in barsten van de verpakking.
10.6 Gevaarlijke ontledingsproducten	: Onder normale omstandigheden van opslag en gebruik worden normaal geen gevaarlijke afvalproducten gevormd.

Hittebestendig (>200°C) Er kunnen relatief lichte concentraties van isocyanates vrijkomen.

RUBRIEK 11: Toxicologische informatie

11.1 Informatie over toxicologische effecten

Er zijn geen gegevens beschikbaar over het mengsel zelf. Het mengsel is beoordeeld aan de hand van de conventionele methode van de CLP Verordening (EC) No 1272/2008 en is aan de hand daarvan geclassificeerd voor toxicologische eigenschappen. Zie Hoofdstuk 2 en hoofdstuk 3 voor details.

Blootstelling aan een concentratie van dampen van oplosmiddelen in het preparaat die de toegestane grens voor beroepsmatige blootstelling overschrijdt, kan schadelijke effecten voor de gezondheid hebben, zoals irritatie van slijmvliezen en luchtwegen, alsmede schadelijke effecten voor nieren, lever en het centrale zenuwstelsel. Symptomen en verschijnselen zijn onder meer hoofdpijn, duizeligheid, vermoeidheid, spierverswakking, sufheid en, in extreme

RUBRIEK 11: Toxicologische informatie

gevallen, bewusteloosheid. Bij opname via de huid kunnen oplosmiddelen een aantal van de bovenstaande uitwerkingen hebben.

Wanneer er vloeistof in de ogen spat, kan dit irritatie en herstelbare schade tot gevolg hebben.

Herhaald of langdurig contact met het mengsel kan leiden tot verdwijning van het natuurlijke vet uit de huid, wat resulteert in niet-allergische contactdermatitis en absorptie door de huid. Hierbij wordt rekening gehouden (voor zover bekend) met vertraagde en directe effecten en ook met chronische effecten van bestanddelen als gevolg van kortdurende en langdurige blootstelling via inslikken, inademen, de huid en de ogen.

Op basis van de eigenschappen van de isocyanaatbestanddelen en gezien de toxicologische gegevens van soortgelijke mengsels, kan dit mengsel acute irritatie en/of sensibilisering van de luchtwegen veroorzaken, wat leidt tot een astmatische toestand, een piepende ademhaling en een beklemmend gevoel op de borst. Gesensibiliseerde personen kunnen astmatische symptomen vertonen na blootstelling aan concentraties in de lucht die ruim onder de grens voor beroepsmatige blootstelling liggen. Herhaalde blootstelling kan leiden tot permanent stoppen van de ademhaling.

Herhaalde of langdurige blootstelling aan irriterende stoffen kan huidontsteking (dermatitis) veroorzaken.

Bevat Hexamethylene diisocyanate, oligomers, hexamethyleendiisocyanaat. Kan een allergische reactie veroorzaken.

Product- / ingrediëntennaam	Resultaat	Soorten	Dosis	Blootstelling
n-butylacetaat	LC50 Inademing Damp LD50 Dermaal	Rat Konijn	>21.1 mg/l >17600 mg/kg	4 uren -
hexamethyleendiisocyanaat	LD50 Oraal LC50 Inademing Stof en nevels	Rat Rat	13100 mg/kg 124 mg/m ³	- 4 uren

Schattingen van acute toxiciteit

Route	ATE (schatting van acute toxiciteit)-waarde
Inhalatie (dampen)	172.4 mg/l
Inhalatie (stof en aerosolen)	1.672 mg/l

Irritatie/corrosie

Product- / ingrediëntennaam	Resultaat	Soorten	Score	Blootstelling	Observatie
Hexamethylene diisocyanate, oligomers	Ogen - Gematigd irriterend	Konijn	-	100 milligramms	-
	Huid - Gematigd irriterend	Konijn	-	500 milligramms	-

STOT bij eenmalige blootstelling

Product- /ingrediëntennaam	Categorie	Wijze van blootstelling	Doelorganen
Hexamethylene diisocyanate, oligomers	Categorie 3	Niet van toepassing.	Irritatie van de luchtwegen
n-butylacetaat	Categorie 3	Niet van toepassing.	Narcotische werking
hydrocarbons, C9, aromatics, (<0,1% benzeen)	Categorie 3	Niet van toepassing.	Irritatie van de luchtwegen en Narcotische werking
hexamethyleendiisocyanaat	Categorie 3	Niet van toepassing.	Irritatie van de luchtwegen

STOT bij herhaalde blootstelling

Niet beschikbaar.

Gevaar bij inademing

Product- /ingrediëntennaam	Resultaat
hydrocarbons, C9, aromatics, (<0,1% benzeen)	ASPIRATIEGEVAAR - Categorie 1

RUBRIEK 11: Toxicologische informatie**Mogelijke acute gevolgen voor de gezondheid**

- Oogcontact** : Significante effecten of kritische gevaren zijn niet bekend.
- Inademing** : ☑Schadelijk bij inademing. Kan irritatie van de luchtwegen veroorzaken.
- Huidcontact** : Kan een allergische huidreactie veroorzaken.
- Inslikken** : Significante effecten of kritische gevaren zijn niet bekend.

Symptomen die verband houden met de fysische, chemische en toxicologische eigenschappen

- Oogcontact** : Geen specifieke gegevens.
- Inademing** : ☑Ongewenste symptomen kunnen de volgende zijn:
irritatie van de luchtwegen
hoesten
- Huidcontact** : Ongewenste symptomen kunnen de volgende zijn:
irritatie
roodheid
- Inslikken** : Geen specifieke gegevens.

Mogelijke chronische gevolgen voor de gezondheid

- Algemeen** : Bij personen die eenmaal zijn gesensibiliseerd, kan daarna bij blootstelling aan zeer lage concentraties een ernstige allergische reactie plaatsvinden.
- Kankerverwekkendheid** : Significante effecten of kritische gevaren zijn niet bekend.
- Mutageniciteit** : Significante effecten of kritische gevaren zijn niet bekend.
- Teratogeniciteit** : Significante effecten of kritische gevaren zijn niet bekend.
- Effecten op de ontwikkeling** : Significante effecten of kritische gevaren zijn niet bekend.
- Effecten op de vruchtbaarheid** : Significante effecten of kritische gevaren zijn niet bekend.

RUBRIEK 12: Ecologische informatie**12.1 Toxiciteit**

Product- / ingrediëntennaam	Resultaat	Soorten	Blootstelling
hydrocarbons, C9, aromatics, (<0,1% benzeen)	Acuut EC50 <10 mg/l	Daphnia	48 uren
	Acuut IC50 <10 mg/l	Algen	72 uren
	Acuut LC50 <10 mg/l	Vis	96 uren

Conclusie/Samenvatting : Deze stof is schadelijk voor het aquatisch milieu met blijvende gevolgen.

12.2 Persistentie en afbreekbaarheid

Conclusie/Samenvatting : Niet beschikbaar.

Product- / ingrediëntennaam	Halfwaardetijd in water	Fotolyse	Biologische afbreekbaarheid
hydrocarbons, C9, aromatics, (<0,1% benzeen)	-	-	Niet goed

12.3 Bioaccumulatie

RUBRIEK 12: Ecologische informatie

Product- / ingrediëntennaam	LogP _{ow}	BCF	Potentieel
Hexamethylene diisocyanate, oligomers	5.54	367.7	laag
n-butylacetaat	2.3	-	laag
hydrocarbons, C9, aromatics, (<0,1% benzeen)	-	10 tot 2500	hoog
hexamethyleendiisocynaat	0.02	57.63	laag

12.4 Mobiliteit in de bodem

Scheidingscoëfficiënt aarde/water (K_{oc}) : Niet beschikbaar.

Mobiliteit : Niet beschikbaar.

12.5 Resultaten van PBT- en zPzB-beoordeling

PBT : Niet van toepassing.

zPzB : Niet van toepassing.

12.6 Andere schadelijke effecten : Significante effecten of kritische gevaren zijn niet bekend.

RUBRIEK 13: Instructies voor verwijdering

De informatie in deze rubriek bevat algemene adviezen en richtlijnen. De lijst van Aanbevolen toepassingen in Rubriek 1 moet worden geraadpleegd voor eventueel beschikbare gebruiksspecifieke informatie die gegeven wordt in de Blootstellingsscenario('s).

13.1 Afvalverwerkingsmethoden

Niet laten wegglopen in het riool of waterlopen. Materiaal en/of vat moeten opgeruimd worden als gevaarlijk afval.

Europese Afvalcatalogus (EAK) : 08 01 11* Afval van verf en lak dat organische oplosmiddelen of andere gevaarlijke stoffen bevat

RUBRIEK 14: Informatie met betrekking tot het vervoer

Transport op eigen terrein: bij verplaatsing van het product moeten verpakkingen altijd goed gesloten zijn en rechtop staan. Personen die bij deze werkzaamheden betrokken zijn, moeten vooraf geïnformeerd worden over hoe te handelen bij een calamiteit.

Vervoeren in overeenstemming met ADR/RID, IMDG/IMO en ICAO/IATA en de nationale regelgeving.

Internationale transportregelgeving

14.1 VN-nummer : 1866

14.2 Juiste ladingnaam overeenkomstig de modelreglementen van de VN : Resin solution

14.3 Transportgevaarklasse(n) : 3

14.4 Verpakkingsgroep : III

RUBRIEK 14: Informatie met betrekking tot het vervoer

- 14.5 Milieugevaren** : Nee.
- 14.6 Bijzondere voorzorgen voor de gebruiker** : **Transport op eigen terrein:** bij verplaatsing van het product moeten verpakkingen altijd goed gesloten zijn en rechtop staan. Personen die bij deze werkzaamheden betrokken zijn, moeten vooraf geïnformeerd worden over hoe te handelen bij een calamiteit.
- Extra informatie**
- ADR / RID** : **T**unnelbeperkingscode: (D/E)
Gevaarsidentificatienummer: 30
- IMDG** : **Noodmaatregelen ("EmS")**
F-E, S-E
- 14.7 Vervoer in bulk overeenkomstig bijlage II bij Marpol en de IBC-code** : Niet beschikbaar.
- IMDG-code Segregatiegroep** : Niet beschikbaar.

RUBRIEK 15: Regelgeving

15.1 Specifieke veiligheids-, gezondheids- en milieureglementen en -wetgeving voor de stof of het mengsel EU Verordening (EG) nr. 1907/2006 (REACH)

Bijlage XIV - Lijst van stoffen die aan toelating zijn onderworpen

Zeer zorgwekkende stoffen

Geen van de bestanddelen zijn gereguleerd.

Bijlage XVII - Beperkingen met betrekking tot de productie, het op de markt brengen en het gebruik van bepaalde gevaarlijke stoffen, mengsels en producten : Niet van toepassing.

Overige EU-regelgeving

Europese inventaris : Ten minste één bestanddeel komt niet op de inventaris voor.

Zwarte lijst van stoffen : Niet vermeld

Industriële emissies (geïntegreerde preventie en bestrijding van verontreiniging) - Lucht : Niet vermeld

Industriële emissies (geïntegreerde preventie en bestrijding van verontreiniging) - Water : Niet vermeld

Nationale regelgeving

Product- / ingrediëntennaam	Naam lijst	Naam op lijst	Classificatie	Opmerkingen
hydrocarbons, C9, aromatics, (<0,1% benzeen)	Carcinogene stoffen (Nederland)	(complexe) aardolie- en steenkoolderivaten EG nrs. beginnend met 232, 263, 265-275, 277, 278, 283-285, 287, 289, 291-298, 300, 302, 305-310	Carc.	-

RUBRIEK 15: Regelgeving

	Mutagene stoffen (Nederland)	aardoliegassen en residuen EG nrs. beginnend met 232, 265-267, 268-273, 274, 277, 283-285, 287, 289, 292, 293, 295, 296, 298, 302, 305, 307, 308-310, 306	Muta.	
--	------------------------------	---	-------	--

Emissiebeleid water (ABM) : Schadelijk voor in het water levende organismen. Bevat stoffen die gevaarlijk zijn voor het aquatisch milieu. Saneringsinspanning: A

Chemische Wapens Conventie Bijlage I stoffen : Niet vermeld

Chemische Wapens Conventie Bijlage II stoffen : Niet vermeld

Chemische Wapens Conventie Bijlage III stoffen : Niet vermeld

15.2 Chemischeveiligheidsbeoordeling : Niet van toepassing.

RUBRIEK 16: Overige informatie

Geeft informatie aan die gewijzigd is sinds de voorgaande uitgave.

Afkortingen en acroniemen : ATE = Acut toxiciteitsschatting
 CLP = Indeling, etikettering en verpakking van stoffen en mengsels [Verordening (EG) No. 1272/2008]
 DNEL = De afgeleide dosis zonder effect
 EUH zin = CLP-specifieke gevaarszin
 PNEC = Voorspelde geen effect concentratie
 RRN = REACH registratie nummer

[Procedure gebruikt voor het afleiden van de indeling in overeenstemming met Verordening \(EG\) nr.1272/2008 \[CLP/GHS\]](#)

Classificatie	Rechtvaardiging
Flam. Liq. 3, H226 Acute Tox. 4, H332 Skin Sens. 1, H317 STOT SE 3, H335 Aquatic Chronic 3, H412	Op basis van testgegevens Calculatiemethode Calculatiemethode Calculatiemethode Calculatiemethode

Volledige tekst van afgekorte H-zinnen :

- H226 Ontvlambare vloeistof en damp.
- H304 Kan dodelijk zijn als de stof bij inslikken in de luchtwegen terecht komt.
- H315 Veroorzaakt huidirritatie.
- H317 Kan een allergische huidreactie veroorzaken.
- H319 Veroorzaakt ernstige oogirritatie.
- H330 Dodelijk bij inademing.
- H332 Schadelijk bij inademing.
- H334 Kan bij inademing allergie- of astmasymptomen of ademhalingsmoeilijkheden veroorzaken.
- H335 Kan irritatie van de luchtwegen veroorzaken.
- H336 Kan slaperigheid of duizeligheid veroorzaken.
- H411 Giftig voor in het water levende organismen, met langdurige gevolgen.
- H412 Schadelijk voor in het water levende organismen, met langdurige gevolgen.

RUBRIEK 16: Overige informatie

Volledige tekst van indelingen [CLP/GHS]	: Acute Tox. 2, H330	ACUTE TOXICITEIT (inademing) - Categorie 2
	Acute Tox. 4, H332	ACUTE TOXICITEIT (inademing) - Categorie 4
	Aquatic Chronic 2, H411	AQUATISCH GEVAAR OP LANGE TERMIJN - Categorie 2
	Aquatic Chronic 3, H412	AQUATISCH GEVAAR OP LANGE TERMIJN - Categorie 3
	Asp. Tox. 1, H304 EUH066	ASPIRATIEGEVAAR - Categorie 1 Herhaalde blootstelling kan een droge of een gebarsten huid veroorzaken.
	Eye Irrit. 2, H319	ERNSTIG OOGLETSEL/OOGIRRITATIE - Categorie 2
	Flam. Liq. 3, H226	ONTVLAMBARE VLOEISTOFFEN - Categorie 3
	Resp. Sens. 1, H334	SENSIBILISATIE VAN DE LUCHTWEGEN - Categorie 1
	Skin Irrit. 2, H315	HUIDCORROSIE/-IRRITATIE - Categorie 2
	Skin Sens. 1, H317	SENSIBILISERING VAN DE HUID - Categorie 1
	STOT SE 3, H335	SPECIFIEKE DOELORGAANTOXICITEIT BIJ EENMALIGE BLOOTSTELLING (Irritatie van de luchtwegen) - Categorie 3

STOT SE 3, H336

SPECIFIEKE DOELORGAANTOXICITEIT BIJ EENMALIGE BLOOTSTELLING (Narcotische werking) - Categorie 3

Gedrukt op : 09.04.2018

Datum van uitgave/ Revisie datum : 09.04.2018

Datum vorige uitgave : 23.10.2017

Versie : 7

Kennisgeving aan de lezer

Naar ons beste weten is de hierin ingesloten informatie juist. Noch bovengenoemde leverancier, noch enige dochtermaatschappij ervan, aanvaardt echter ook maar enige aansprakelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de hierin besloten informatie. De gebruiker is als enige verantwoordelijk voor de uiteindelijke beslissing of een bepaald materiaal al dan niet geschikt is. Elk van de materialen kan onbekende risico's met zich meebrengen. In het gebruik ervan moet daarom grote zorgvuldigheid betracht worden. Ofschoon sommige risico's in dit gevarendocument worden beschreven, kunnen wij niet garanderen dat dit de enige bestaande risico's zijn.

Hardtop XP Comp B

Blootstellingscenario: Gebruik in coatings - Voor industrieel gebruik

Sector van Gebruik	: Voor industrieel gebruik
Proces Categorie	: PROC05 PROC07 PROC08a PROC10
Milieu-emissie categorie(ën)	: ERC4

Omvat het gebruik in coatings (verven, inkt, lijmen, etc.), inclusief blootstelling tijdens gebruik (inclusief transport van materiaal en bereiding, toepassing door middel van vegen, sprayen; handmatig of soortgelijke methoden) en schoonmaken van apparatuur.

Operationele omstandigheden en risicobeheersmaatregelen

Beheersing van blootstelling van werknemer

Frequentie en duur van gebruik	: Omvat dagelijkse blootstelling tot 8 uur
Algemeen - Operationele omstandigheden	: Gaat uit van gebruik bij een temperatuur die maximaal 20°C hoger is dan de omgevingstemperatuur, tenzij anders vermeld. Gaat ervan uit dat de basisrichtlijnen voor arbeidshygiëne worden geïmplementeerd
Algemeen - Risicobeheersmaatregelen	: Draag chemicaliënbestendige handschoenen (die voldoen aan EN374) in combinatie met training voor speciale werkzaamheden. Draag geschikte bescherm pakken om blootstelling van de huid te voorkomen. Gebruik geschikte oogbescherming. Zie Rubriek 8 voor informatie over geschikte persoonlijke beschermingsmiddelen.

Soort activiteit of proces

Risicobeheersmaatregelen

Bereiding van materiaal voor toepassing	: Zorg voor een goed niveau van mechanische ventilatie (10 tot 15 luchtwisselingen per uur).
Walsen, strooien, stroomtoepassing	: Zorg voor afzuiging op punten waar emissies optreden.
Sprayen - Handmatig	: Zorg voor een goed niveau van mechanische ventilatie (10 tot 15 luchtwisselingen per uur). Draag een volgelaatsmasker dat voldoet aan EN136 met filtertype A/P2 of beter.

Beheersing van milieublootstelling

Organisatorische maatregelen ter voorkoming/beperking van emissie vanuit locatie	: Voorkom uitstroming naar het milieu overeenkomstig de wettelijke voorschriften.
Aan externe behandeling van afval voor verwijdering gerelateerde omstandigheden en maatregelen	: Externe behandeling en verwijdering van afval moet voldoen aan van toepassing zijnde lokale en/of nationale regelgeving. Zie Rubriek 13 voor aanvullende informatie over afvalbehandeling.
Aan externe terugwinning van afval gerelateerde omstandigheden en maatregelen	: Externe terugwinning en herwerking van afval moet voldoen aan de van toepassing zijnde lokale en/of nationale regelgeving.

Extra informatie

Het blootstellingsscenario voor het mengsel is gebaseerd op de volgende stoffen:

REACH #: 01-2119485796-17

Hardtop XP Comp B

Blootstellingscenario: Gebruik in coatings - Professioneel gebruik

Sector van Gebruik	: Professioneel gebruik
Proces Categorie	: PROC05 PROC08a PROC10 PROC11
Milieu-emissie categorie(ën)	: ERC8a ERC8d

Omvat het gebruik in coatings (verven, inkt, lijmen, etc.), inclusief blootstelling tijdens gebruik (inclusief transport van materiaal en bereiding, toepassing door middel van vegen, sprayen; handmatig of soortgelijke methoden) en schoonmaken van apparatuur.

Operationele omstandigheden en risicobeheersmaatregelen

Beheersing van blootstelling van werknemer

Frequentie en duur van gebruik	: Omvat dagelijkse blootstelling tot 8 uur
Algemeen - Operationele omstandigheden	: Gaat uit van gebruik bij een temperatuur die maximaal 20°C hoger is dan de omgevingstemperatuur, tenzij anders vermeld. Gaat ervan uit dat de basisrichtlijnen voor arbeidshygiëne worden geïmplementeerd
Algemeen - Risicobeheersmaatregelen	: Draag chemicaliënbestendige handschoenen (die voldoen aan EN374) in combinatie met training voor speciale werkzaamheden. Draag geschikte bescherm pakken om blootstelling van de huid te voorkomen. Gebruik geschikte oogbescherming. Zie Rubriek 8 voor informatie over geschikte persoonlijke beschermingsmiddelen.

Soort activiteit of proces

Risicobeheersmaatregelen

Bereiding van materiaal voor toepassing - Binnen	: Zorg voor een goed niveau van mechanische ventilatie (10 tot 15 luchtwisselingen per uur). Vermijd het uitvoeren van werkzaamheden waarbij blootstelling optreedt gedurende meer dan 1 uur. of Zorg voor een goed niveau van mechanische ventilatie (10 tot 15 luchtwisselingen per uur). Draag ademhalingsbescherming die voldoet aan EN140 met filtertype A/P2 of beter.
Bereiding van materiaal voor toepassing - Buiten	: Zorg ervoor dat werkzaamheden buiten plaatsvinden. Vermijd het uitvoeren van werkzaamheden waarbij blootstelling optreedt gedurende meer dan 1 uur. of Zorg ervoor dat werkzaamheden buiten plaatsvinden. Draag ademhalingsbescherming die voldoet aan EN140 met filtertype A/P2 of beter.
Schoonmaak en onderhoud van apparatuur	: Maak systemen leeg voorafgaand aan het openmaken of onderhouden ervan. Vermijd het uitvoeren van werkzaamheden waarbij blootstelling optreedt gedurende meer dan 4 uur.
Walsen, strooien, stroomtoepassing - Binnen	: Zorg voor een goed niveau van mechanische ventilatie (10 tot 15 luchtwisselingen per uur). Vermijd het uitvoeren van werkzaamheden waarbij blootstelling optreedt gedurende meer dan 4 uur. of Zorg voor een goed niveau van mechanische ventilatie (10 tot 15 luchtwisselingen per uur). Draag ademhalingsbescherming die voldoet aan EN140 met filtertype A/P2 of beter.
Walsen, strooien, stroomtoepassing - Buiten	: Zorg ervoor dat werkzaamheden buiten plaatsvinden. Draag ademhalingsbescherming die voldoet aan EN140 met filtertype A/P2 of beter. Vermijd het uitvoeren van werkzaamheden waarbij blootstelling optreedt gedurende meer dan 4 uur.
Sprayen - Handmatig - Binnen	: Minimaliseer de blootstelling door gedeeltelijke afsluiting van de werkzaamheden of de apparatuur en breng afzuiging aan langs de openingen. Draag een volgelaatsmasker dat voldoet aan EN136 met filtertype A/P2 of beter. Vermijd het uitvoeren van werkzaamheden waarbij blootstelling optreedt gedurende meer dan 4 uur.
Sprayen - Handmatig - Buiten	: Zorg ervoor dat werkzaamheden buiten plaatsvinden. Draag een volgelaatsmasker dat voldoet aan EN136 met filtertype A/P2 of beter. Vermijd het uitvoeren van werkzaamheden waarbij blootstelling optreedt gedurende meer dan 4 uur.

Beheersing van milieublootstelling

Organisatorische maatregelen ter voorkoming/beperking van emissie vanuit locatie	: Voorkom uitstroming naar het milieu overeenkomstig de wettelijke voorschriften.
Aan externe behandeling van afval voor verwijdering gerelateerde omstandigheden en maatregelen	: Externe behandeling en verwijdering van afval moet voldoen aan van toepassing zijnde lokale en/of nationale regelgeving. Zie Rubriek 13 voor aanvullende informatie over afvalbehandeling.
Aan externe terugwinning van afval gerelateerde omstandigheden en maatregelen	: Externe terugwinning en herwerking van afval moet voldoen aan de van toepassing zijnde lokale en/of nationale regelgeving.

Extra informatie

Hardtop XP Comp B

Het blootstellingsscenario voor het mengsel is gebaseerd op de volgende stoffen:

REACH #: 01-2119485796-17

Hardtop XP Comp A

RUBRIEK 1: Identificatie van de stof of het mengsel en van de vennootschap/onderneming

1.1 Productidentificatie

Productnaam	: Hardtop XP Comp A
Productcode	: 3140
Productbeschrijving	: Verf.
Producttype	: Vloeistof.
Overige middelen ter identificatie	: Niet beschikbaar.

1.2 Relevant geïdentificeerd gebruik van de stof of het mengsel en ontraden gebruik

Aanbevolen gebruik

Gebruik in coatings - Voor industrieel gebruik
Gebruik in coatings - Professioneel gebruik

Zie de bijlage bij het veiligheidsinformatieblad voor aanvullende informatie in de Blootstellingsscenario('s).

1.3 Details betreffende de verstrekker van het veiligheidsinformatieblad

Jotun B.V.
Postbus 208, Curieweg 11B
3200 AE Spijkenisse

Phone: +31 181 67 83 00
Phone deco: +31 181 67 83 50
Phone protective: +31 181 67 83 10
Phone marine: +31 181 67 83 11
Fax: +31 181 61 78 99

sdsjotun@jotun.com

Norway Coatings B.V.
Vaalmuiden 9
1046 BV AMSTERDAM
Phone: +31884505400

1.4 Telefoonnummer voor noodgevallen

+47 33 45 70 00 Jotun Norway (head office)

RUBRIEK 2: Identificatie van de gevaren

2.1 Indeling van de stof of het mengsel

Productomschrijving : Mengsel

Classificatie volgens de Verordening (EG) Nr.1272/2008 [CLP/GHS]

Flam. Liq. 3, H226
Skin Irrit. 2, H315
Eye Irrit. 2, H319
Skin Sens. 1, H317
Aquatic Chronic 3, H412

2.2 Etiketteringselementen

RUBRIEK 2: Identificatie van de gevaren**Gevaarsymbolen****Signaalwoord**

: Waarschuwing.

Gevarenaanduidingen

H226 - Ontvlambare vloeistof en damp.
 H319 - Veroorzaakt ernstige oogirritatie.
 H315 - Veroorzaakt huidirritatie.
 H317 - Kan een allergische huidreactie veroorzaken.
 H412 - Schadelijk voor in het water levende organismen, met langdurige gevolgen.

Voorzorgsmaatregelen**Algemeen**

: Niet van toepassing.

Preventie

P280 - Draag beschermende handschoenen. Draag oog- of gelaatsbescherming.
 P210 - Verwijderd houden van warmte, hete oppervlakken, vonken, open vuur en andere ontstekingsbronnen. Niet roken.
 P273 - Voorkom lozing in het milieu.

Reactie

P333 + P313 - Bij huidirritatie of uitslag: Raadpleeg een arts.
 P305 + P351 + P338 - BIJ CONTACT MET DE OGEN: Voorzichtig afspoelen met water gedurende een aantal minuten. Contactlenzen verwijderen, indien mogelijk. Blijven spoelen.

Opslag

P403 - Op een goed geventileerde plaats bewaren.
 P235 - Koel bewaren.

Verwijdering

: P501 - Inhoud en container afvoeren in overeenstemming met locale, regionale, nationale en internationale regelgeving.

Gevaarlijke bestanddelen

Xyleen
 2-Propenoic acid, 2-methyl-, 2-(dimethylamino)ethyl ester, polymer with butyl 2-propenoate, comps. with polyethylene glycol hydrogen maleate C9-11-alkyl ethers n-butylmethacrylaat
 bis(1,2,2,6,6-pentamethyl-4-piperidyl)sebacaat

Aanvullende etiketonderdelen: Niet van toepassing.**2.3 Andere gevaren****Overige gevaren die niet leiden tot classificatie**

: Geen bekend.

RUBRIEK 3: Samenstelling en informatie over de bestanddelen**Stof/preparaat**

: Mengsel

Product- / ingrediëntennaam	Identificatiemogelijkheden	%	Classificatie Verordening (EG) nr. 1272/2008 [CLP]	Type	Opmerkingen
☒ Xyleen	REACH #: 01-2119488216-32 EG: 215-535-7 CAS-nummer: 1330-20-7 Index: 601-022-00-9	≥10 - ≤25	Flam. Liq. 3, H226 Acute Tox. 4, H312 Acute Tox. 4, H332 Skin Irrit. 2, H315 Eye Irrit. 2, H319	[1] [2]	C
n-butylacetaat	REACH #: 01-2119485493-29 EG: 204-658-1 CAS-nummer: 123-86-4	≤10	Flam. Liq. 3, H226 STOT SE 3, H336 EUH066	[1]	-

Datum van uitgave

: 06.02.2018

RUBRIEK 3: Samenstelling en informatie over de bestanddelen

hydrocarbons, C9, aromatics, (<0,1% benzeen)	REACH #: 01-2119455851-35 EG: 918-668-5 CAS-nummer: 64742-95-6	≤5	Flam. Liq. 3, H226 STOT SE 3, H335 STOT SE 3, H336 Asp. Tox. 1, H304 Aquatic Chronic 2, H411	[1] [2]	H-P
ethylbenzeen	REACH #: 01-2119489370-35 EG: 202-849-4 CAS-nummer: 100-41-4 Index: 601-023-00-4	≤5	Flam. Liq. 2, H225 Acute Tox. 4, H332 STOT RE 2, H373 (gehoororganen) Asp. Tox. 1, H304	[1] [2]	-
2-Propenoic acid, 2-methyl-, 2-(dimethylamino)ethyl ester, polymer with butyl 2-propenoate, comps. with polyethylene glycol hydrogen maleate C9-11-alkyl ethers n-butylmethacrylaat	CAS-nummer: 1259547-09-5	≤3	Skin Sens. 1, H317	[1]	-
bis(1,2,2,6,6-pentamethyl-4-piperidyl)sebacaat	REACH #: 01-2119486394-28 EG: 202-615-1 CAS-nummer: 97-88-1 Index: 607-033-00-5	<1	Flam. Liq. 3, H226 Skin Irrit. 2, H315 Eye Irrit. 2, H319 Skin Sens. 1, H317 STOT SE 3, H335	[1]	D
	REACH #: 01-2119491304-40 EG: 255-437-1 CAS-nummer: 41556-26-7	≤0.3	Skin Sens. 1, H317 Aquatic Acute 1, H400 (M=1) Aquatic Chronic 1, H410 (M=1)	[1]	-
			Zie Rubriek 16 voor de volledige tekst van de H-zinnen die hierboven staan vermeld.		

Er zijn geen additionele ingrediënten aanwezig die, voor zover op dit moment aan leverancier bekend is en in de van toepassing zijnde concentraties, geclassificeerd zijn als schadelijk voor de gezondheid of voor het milieu, PBT of zPzB of een werkplaats blootstellingslimiet zijn toegewezen en op grond daarvan in deze sectie moeten worden vermeld.

Type

- [1] Stof ingedeeld met een gezondheids- of milieugevaar
 [2] Stof met een werkplaats blootstellingslimiet
 [3] Stof voldoet aan criteria voor PBT overeenkomstig Verordening (EG) nr. 1907/2006, Bijlage XIII
 [4] Stof voldoet aan criteria voor zPzB overeenkomstig Verordening (EG) nr. 1907/2006, Bijlage XIII
 [5] Een even zorgwekkende stof

Arbeidshygiënische blootstellingsgrenzen, indien beschikbaar, zijn weergegeven in rubriek 8.

RUBRIEK 4: Eerstehulpmaatregelen**4.1 Beschrijving van de eerstehulpmaatregelen**

- Algemeen** : Roep in geval van twijfel of bij aanhoudende symptomen altijd medische hulp in. Geef een bewusteloos iemand nooit iets via de mond. Bewusteloze personen in stabiele zijligging plaatsen en medische hulp inroepen.
- Inademing** : Breng in de frisse lucht. Houd de persoon warm en rustig. Als de patiënt niet ademt, onregelmatig ademt, of als zich een ademhalingsstilstand voordoet, dient kunstmatige beademing of zuurstof te worden toegediend door getraind personeel.
- Huidcontact** : Verwijder verontreinigde kleding en schoenen. Reinig de huid grondig met water en zeep of gebruik een goedgekeurde huidreiniger. GEEN oplosmiddelen of verdunningsmiddelen gebruiken.
- Oogcontact** : Verwijder contactlenzen, spoel met veel schoon water uit de kraan, houd de oogleden minstens 10 minuten uit elkaar en vraag onmiddellijk medisch advies.
- Inslikken** : In geval van inslikken onmiddellijk een arts raadplegen en verpakking of etiket tonen. Houd de persoon warm en rustig. GEEN braken opwekken.

RUBRIEK 4: Eerstehulpmaatregelen

Bescherming van eerste-hulpverleners : Er mag geen actie worden ondernomen als er kans is op persoonlijke ongelukken of in geval van onvoldoende training. Dit kan gevaarlijk zijn voor degene die mond-op-mondbeademing toepast. Was verontreinigde kleding grondig met water voordat u die uittrekt of draag handschoenen.

4.2 Belangrijkste acute en uitgestelde symptomen en effecten

Er zijn geen gegevens beschikbaar over het mengsel zelf. Het mengsel is beoordeeld aan de hand van de conventionele methode van de CLP Verordening (EC) No 1272/2008 en is aan de hand daarvan geclassificeerd voor toxicologische eigenschappen. Zie Hoofdstuk 2 en hoofdstuk 3 voor details.

Blootstelling aan een concentratie van dampen van oplosmiddelen in het preparaat die de toegestane grens voor beroepsmatige blootstelling overschrijdt, kan schadelijke effecten voor de gezondheid hebben, zoals irritatie van slijmvliezen en luchtwegen, alsmede schadelijke effecten voor nieren, lever en het centrale zenuwstelsel. Symptomen en verschijnselen zijn onder meer hoofdpijn, duizeligheid, vermoeidheid, spierverswakking, sufheid en, in extreme gevallen, bewusteloosheid.

Bij opname via de huid kunnen oplosmiddelen een aantal van de bovenstaande uitwerkingen hebben. Herhaald of langdurig contact met het mengsel kan leiden tot verdwijning van het natuurlijke vet uit de huid, wat resulteert in niet-allergische contactdermatitis en absorptie door de huid.

Wanneer er vloeistof in de ogen spat, kan dit irritatie en herstelbare schade tot gevolg hebben.

Inslikken kan misselijkheid, diarree en braken veroorzaken.

Hierbij wordt rekening gehouden (voor zover bekend) met vertraagde en directe effecten en ook met chronische effecten van bestanddelen als gevolg van kortdurende en langdurige blootstelling via inslikken, inademen, de huid en de ogen.

Bevat 2-Propenoic acid, 2-methyl-, 2-(dimethylamino)ethyl ester, polymer with butyl 2-propenoate, comps. with polyethylene glycol hydrogen maleate C9-11-alkyl ethers, n-butylmethacrylaat, bis(1,2,2,6,6-pentamethyl-4-piperidyl) sebacaat. Kan een allergische reactie veroorzaken.

Mogelijke acute gevolgen voor de gezondheid

- Oogcontact** : Veroorzaakt ernstige oogirritatie.
- Inademing** : Significante effecten of kritische gevaren zijn niet bekend.
- Huidcontact** : Veroorzaakt huidirritatie. Kan een allergische huidreactie veroorzaken.
- Inslikken** : Significante effecten of kritische gevaren zijn niet bekend.

Tekenen/symptomen van overmatige blootstelling

- Oogcontact** : Ongewenste symptomen kunnen de volgende zijn:
 - pijn of irritatie
 - tranenvloed
 - roodheid
- Inademing** : Geen specifieke gegevens.
- Huidcontact** : Ongewenste symptomen kunnen de volgende zijn:
 - irritatie
 - roodheid
- Inslikken** : Geen specifieke gegevens.

4.3 Vermelding van de vereiste onmiddellijke medische verzorging en speciale behandeling

- Opmerkingen voor arts** : Na inhalatie van afbraakproducten in geval van brand kunnen symptomen met vertraging optreden. Het slachtoffer moet mogelijk 48 uur lang onder medisch toezicht blijven.
- Specifieke behandelingen** : Geen specifieke behandeling.

RUBRIEK 5: Brandbestrijdingsmaatregelen

5.1 Blusmiddelen

Geschikte blusmiddelen : Aanbevolen: alcoholbestendig schuim, CO₂, poeders, waternevel.

Ongeschikte blusmiddelen : Gebruik geen waterstraal.

5.2 Speciale gevaren die door de stof of het mengsel worden veroorzaakt

Risico's van de stof of het mengsel : Ontvlambare vloeistof en damp. Bij brand of verhitting loopt de druk op en kan de houder barsten en eventueel exploderen. Wegvloeien in riool kan gevaar voor brand of explosie veroorzaken. Deze stof is schadelijk voor het aquatisch milieu met blijvende gevolgen. Met dit materiaal verontreinigd bluswater dient te worden opgevangen, zodat het niet in het oppervlaktewater, riool of afvoer terecht komt.

Gevaarlijke thermische ontledingsproducten : Afbraakproducten kunnen onder meer zijn:
kooldioxide
koolmonoxide
stikstofdioxide
gehalogeneerde verbindingen
metaaloxide(n)

5.3 Advies voor brandweerlieden

Speciale beschermende maatregelen voor brandbestrijders : In geval van brand, isoleer het terrein direct door alle personen uit de buurt van het incident te verwijderen. Er mag geen actie worden ondernomen als er kans is op persoonlijke ongelukken of in geval van onvoldoende training. Verplaats de reservoirs uit het brandgebied als dat zonder risico kan. Gebruik waternevel om aan het vuur blootgestelde vaten koel te houden.

Speciale beschermende uitrusting voor brandweerlieden : Brandbestrijders dienen geschikte kleding te dragen en een onafhankelijk ademhalingstoestel (SCBA) dat een volledig gelaatsdeel heeft en met een overdrukmodus werkt. Kleding voor brandweerlieden (inclusief helmen, beschermende laarzen en handschoenen), overeenkomstig Europese norm EN 469, geeft een basis beschermingsniveau voor incidenten met chemische stoffen.

RUBRIEK 6: Maatregelen bij het accidenteel vrijkomen van de stof of het mengsel

6.1 Persoonlijke voorzorgsmaatregelen, beschermingsmiddelen en noodprocedures

Voor andere personen dan de hulpdiensten : Er mag geen actie worden ondernomen als er kans is op persoonlijke ongelukken of in geval van onvoldoende training. Evacueer omringende gebieden. Zorg dat onbeschermd en overbodig personeel niet binnenkomt. Raak gemorst materiaal niet aan en loop er niet doorheen. Sluit alle ontstekingsbronnen af. Geen open vuur en niet roken in het gevarengedebied. Vermijd inademen van damp of nevel. Zorg voor voldoende ventilatie. Draag het daartoe geëigende ademhalingsmasker bij onvoldoende ventilatie. Draag geschikte persoonlijke beschermingsmiddelen.

Voor de hulpdiensten : Indien speciale kleding is vereist voor het hanteren van het gemorst product, lees dan ook de eventuele informatie in Rubriek 8 over geschikte en ongeschikte materialen. Zie ook de informatie onder de hoofding "Voor andere personen dan de hulpdiensten".

6.2 Milieuvorzorgsmaatregelen : Vermijd verspreiding van gemorst materiaal en afvalmateriaal en voorkom dat dit in contact komt met bodem, waterwegen, afvoerleidingen en riool. Informeer de betreffende autoriteiten wanneer het product het milieu heeft vervuild (riolering, waterwegen, bodem of lucht). Watervervuilend materiaal. Dit product kan schadelijk zijn voor het milieu wanneer het in grote hoeveelheden vrijkomt.

6.3 Insluitings- en reinigingsmethoden en -materiaal

RUBRIEK 6: Maatregelen bij het accidenteel vrijkomen van de stof of het mengsel

- Gering morsen** : Dicht het lek als dat zonder risico kan. Verwijder verpakkingen uit het gebied waar gemorst is. Gebruik vonkvrije gereedschappen en explosievrije apparatuur. Verdunnen met water en opdweilen indien wateroplosbaar. Alternatief, of indien water-onoplosbaar, absorbeer met inert droog materiaal en plaats in een toepasbare afvalcontainer. Af laten voeren door een vergunninghoudend afvalverwerkingsbedrijf.
- Uitgebreid morsen** : Dicht het lek als dat zonder risico kan. Verwijder verpakkingen uit het gebied waar gemorst is. Gebruik vonkvrije gereedschappen en explosievrije apparatuur. Benader de uitstoot met de wind in de rug. Vermijd toegang tot riolen, waterwegen, kelders of gesloten ruimten. Voer weggelekt materiaal af naar een afvalwaterzuiveringsinstallatie of handel als volgt. Neem gemorst preparaat op met niet-brandbare absorberende materialen, bijvoorbeeld zand, aarde, vermiculiet of diatomeeënaarde en doe dit in een afvoercontainer in overeenstemming met de plaatselijke voorschriften. Af laten voeren door een vergunninghoudend afvalverwerkingsbedrijf. Vervuild absorberend materiaal kan dezelfde risico's met zich meebrengen als het gemorste product.
- 6.4 Verwijzing naar andere rubrieken** : Zie Rubriek 1 voor contactgegevens voor noodgevallen.
Zie Rubriek 8 voor informatie over geschikte persoonlijke beschermingsmiddelen.
Zie Rubriek 13 voor aanvullende informatie over afvalbehandeling.

RUBRIEK 7: Hantering en opslag

De informatie in deze rubriek bevat algemene adviezen en richtlijnen. De lijst van Aanbevolen toepassingen in Rubriek 1 moet worden geraadpleegd voor eventueel beschikbare gebruiksspecifieke informatie die gegeven wordt in de Blootstellingsscenario('s).

7.1 Voorzorgsmaatregelen voor het veilig hanteren van de stof of het mengsel

Voorkom het ontstaan van brandbare of explosieve concentraties van dampen in de lucht en voorkom een dampconcentratie boven de blootstellingsgrens.

Daarnaast dient het product alleen te worden gebruikt in ruimten waaruit alle directe verlichting en andere ontstekingsbronnen zijn verwijderd. Elektrische apparatuur dient te zijn beschermd in overeenstemming met de geldende norm.

Het mengsel kan elektrostatisch worden opgeladen: gebruik altijd aardleidingen bij het overbrengen van de ene verpakking/container naar de andere.

Bedieners dienen antistatisch schoeisel en antistatische kleding te dragen en vloeren dienen geleidend te zijn.

Uit de buurt houden van hitte, vonken en vlam. Gebruik alleen vonkvrij gereedschap.

Aanraking met de ogen en de huid vermijden. Vermijd het inademen van stof, deeltjes en spuitnevel of aerosolen die ontstaan door de toepassing van dit mengsel. Inademing van schuurstof dient te worden vermeden.

In de ruimte waar dit materiaal wordt gebruikt, opgeslagen of verwerkt, moet eten, drinken en roken verboden worden.

Trek van toepassing zijnde persoonlijke beschermingsmiddelen aan (zie rubriek 8).

Gebruik geen druk bij lediging. Verpakking is geen drukvat.

Altijd opslaan in verpakkingen van hetzelfde materiaal als de oorspronkelijke verpakking.

Voldoe aan de wetgeving voor gezondheid en veiligheid op de arbeidsplaats.

Niet laten weglopen in het riool of waterlopen.

Informatie over bescherming tegen brand en explosie

Dampen zijn zwaarder dan lucht en kunnen zich over vloeren verspreiden. Dampen kunnen een explosief mengsel vormen met lucht.

Indien werknemers - ook als ze niet zelf bezig zijn met de verwerking van het product - zich in een spuitcabine bevinden, dient ventilatie aanwezig te zijn voor eventuele spuitdeeltjes en oplosmiddeldampen. In deze omstandigheden dienen zij een verse-lucht kap te dragen tijdens het spuitproces tot het moment dat de concentratie is gedaald tot beneden de MAC-waarde.

7.2 Voorwaarden voor een veilige opslag, met inbegrip van incompatibele producten

RUBRIEK 7: Hantering en opslag

Opslaan in overeenstemming met de plaatselijke regelgeving.

Opmerkingen over gezamenlijke opslag

Verwijderd houden van: oxyderende stoffen, sterke alkalische stoffen, sterke zuren.

Aanvullende informatie over opslagomstandigheden

De voorzorgsmaatregelen op het etiket dienen in acht te worden genomen. Bewaren in een droge, koele en goed geventileerde ruimte. Verwijderd houden van hitte en direct zonlicht. Uit de buurt van ontstekingsbronnen houden. Niet roken. Voorkom toegang door onbevoegden. Geopende verpakkingen dienen zorgvuldig opnieuw te worden afgesloten en dienen rechtstreeks te worden bewaard om lekkage te voorkomen.

7.3 Specifiek eindgebruik

Aanbevelingen : Niet beschikbaar.

Oplossingen specifiek voor de industriële sector : Niet beschikbaar.

RUBRIEK 8: Maatregelen ter beheersing van blootstelling/persoonlijke bescherming

De informatie in deze rubriek bevat algemene adviezen en richtlijnen. De lijst van Aanbevolen toepassingen in Rubriek 1 moet worden geraadpleegd voor eventueel beschikbare gebruiksspecifieke informatie die gegeven wordt in de Blootstellingsscenario('s).

8.1 Controleparameters**Beroepsmatige blootstellingslimieten**

Product- /ingrediëntennaam	Grenswaarden voor blootstelling
xyleen	MinSZW Wettelijke Grenswaarden (Nederland, 2/2016). Opgenomen via de huid. Wettelijke grenswaarde TGG, 15 min.: 442 mg/m ³ 15 minuten. Wettelijke grenswaarde TGG, 8 uur: 210 mg/m ³ 8 uren.
hydrocarbons, C9, aromatics, (<0,1% benzeen)	Nationale MAC-lijst (Nederland, 3/2005). Opmerkingen: Administratieve TGG 15 min: 200 mg/m ³ 15 minuten. Vorm: Alle vormen TGG 15 min: 40 ppm 15 minuten. Vorm: Alle vormen TGG: 100 mg/m ³ 8 uren. Vorm: Alle vormen TGG: 20 ppm 8 uren. Vorm: Alle vormen
ethylbenzeen	MinSZW Wettelijke Grenswaarden (Nederland, 2/2016). Opgenomen via de huid. Wettelijke grenswaarde TGG, 8 uur: 215 mg/m ³ 8 uren. Wettelijke grenswaarde TGG, 15 min.: 430 mg/m ³ 15 minuten.

Aanbevolen monitoring procedures : Wanneer dit product ingrediënten bevat met blootstellingslimieten, kan monitoring van personen, van werkplaatsomgeving of biologisch monitoren vereist zijn om de effectiviteit van de ventilatie of van andere controlemaatregelen en/of de noodzaak van het gebruik van ademhalingsbeschermingsmiddelen te bepalen. Er moet gebruik worden gemaakt van monitoringsnormen, zoals de volgende: Europese Norm EN 689 (Werkplekatmosfeer - Leidraad voor de beoordeling van de blootstelling bij inademing van chemische stoffen voor de vergelijking met de grenswaarden en de meetstrategie) Europese norm EN 14042 (Werkplekatmosfeer - Richtlijn voor de toepassing en het gebruik van procedures voor de beoordeling van blootstelling aan chemische en biologische stoffen) Europese norm EN 482 (Werkplekatmosfeer - Algemene eisen voor de uitvoering van de procedures voor het meten van chemische stoffen) Bovendien is raadpleging van nationale richtlijnen voor methoden voor de bepaling van gevaarlijke stoffen vereist.

DEL's (Derived Effect Levels; afgeleide effectdoses)

RUBRIEK 8: Maatregelen ter beheersing van blootstelling/persoonlijke bescherming

Product- /ingrediëntennaam	Type	Blootstelling	Waarde	Populatie	Effecten	
xyleen	DNEL	Kortetermijn Inademing	289 mg/m ³	Werknemers	Systemisch	
	DNEL	Kortetermijn Inademing	289 mg/m ³	Werknemers	Lokaal	
	DNEL	Langetermijn Dermaal	180 mg/kg bw/dag	Werknemers	Systemisch	
	DNEL	Langetermijn Inademing	77 mg/m ³	Werknemers	Systemisch	
	DNEL	Langetermijn Dermaal	108 mg/kg bw/dag	Verbruikers	Systemisch	
	DNEL	Langetermijn Inademing	14.8 mg/m ³	Verbruikers	Systemisch	
	DNEL	Langetermijn Oraal	1.6 mg/kg bw/dag	Verbruikers	Systemisch	
n-butylacetaat	DNEL	Kortetermijn Inademing	960 mg/m ³	Werknemers	Systemisch	
	DNEL	Kortetermijn Inademing	960 mg/m ³	Werknemers	Lokaal	
	DNEL	Langetermijn Inademing	480 mg/m ³	Werknemers	Systemisch	
	DNEL	Langetermijn Inademing	480 mg/m ³	Werknemers	Lokaal	
	DNEL	Kortetermijn Inademing	859.7 mg/m ³	Verbruikers	Systemisch	
	DNEL	Kortetermijn Inademing	859.7 mg/m ³	Verbruikers	Lokaal	
	DNEL	Langetermijn Inademing	102.34 mg/m ³	Verbruikers	Systemisch	
	DNEL	Langetermijn Inademing	102.34 mg/m ³	Verbruikers	Lokaal	
	hydrocarbons, C9, aromatics, (<0, 1% benzeen)	DNEL	Langetermijn Dermaal	25 mg/kg bw/dag	Werknemers	Systemisch
		DNEL	Langetermijn Inademing	150 mg/m ³	Werknemers	Systemisch
DNEL		Langetermijn Dermaal	11 mg/kg bw/dag	Verbruikers	Systemisch	
DNEL		Langetermijn Inademing	32 mg/m ³	Verbruikers	Systemisch	
DNEL		Langetermijn Oraal	11 mg/kg bw/dag	Verbruikers	Systemisch	
ethylbenzeen		DNEL	Kortetermijn Inademing	293 mg/m ³	Werknemers	Lokaal
	DNEL	Langetermijn Dermaal	180 mg/kg bw/dag	Werknemers	Systemisch	
	DNEL	Langetermijn Inademing	77 mg/m ³	Werknemers	Systemisch	
	DNEL	Langetermijn Inademing	15 mg/m ³	Verbruikers	Systemisch	
	DNEL	Langetermijn Oraal	1.6 mg/kg bw/dag	Verbruikers	Systemisch	

PEC's (Predicted Effect Concentrations; voorspelde effectconcentraties)

RUBRIEK 8: Maatregelen ter beheersing van blootstelling/persoonlijke bescherming

Product- /ingrediëntennaam	Type	Detail compartiment	Waarde	Detailmethode
xyleen	PNEC	Zoetwater	0.327 mg/l	-
	PNEC	Marien(e)	0.327 mg/l	-
	PNEC	Rioolwaterzuiveringsinstallatie	6.58 mg/l	-
	PNEC	Zoetwatersediment	12.46 mg/kg dwt	-
	PNEC	Zeewatersediment	12.46 mg/kg dwt	-
	PNEC	Bodem	2.31 mg/kg dwt	-
n-butylacetaat	PNEC	Zoetwater	0.18 mg/l	-
	PNEC	Marien(e)	0.018 mg/l	-
	PNEC	Rioolwaterzuiveringsinstallatie	35.6 mg/l	-
	PNEC	Zoetwatersediment	0.981 mg/kg dwt	-
	PNEC	Zeewatersediment	0.0981 mg/kg dwt	-
	PNEC	Bodem	0.0903 mg/kg dwt	-
ethylbenzeen	PNEC	Zoetwater	0.1 mg/l	-
	PNEC	Marien(e)	0.01 mg/l	-
	PNEC	Rioolwaterzuiveringsinstallatie	9.6 mg/l	-
	PNEC	Zoetwatersediment	13.7 mg/kg dwt	-
	PNEC	Bodem	2.68 mg/kg dwt	-
	PNEC	Secundaire vergiftiging	20 mg/kg	-

8.2 Maatregelen ter beheersing van blootstelling

Passende technische maatregelen : Alleen gebruiken bij voldoende ventilatie. Maak gebruik van gesloten installaties, lokale afzuig of andere technische beheersmaatregelen om beroepsmatige blootstelling aan luchtverontreinigingen onder de aanbevolen of wettelijke grenswaarden te houden. De technische controlemiddelen dienen ook gas-, damp- en stofconcentraties beneden alle explosiegrenswaarden te houden. Gebruik explosie veilige ventilatie.

Individuele beschermingsmaatregelen

Hygiënische maatregelen : Was na het hanteren van chemische producten uw handen, onderarmen en gezicht grondig voordat u eet, drinkt of naar het toilet gaat en aan het eind van de werkdag. Toepasselijke technieken moeten gebruikt worden om mogelijk verontreinigde kleding te verwijderen. Verontreinigde werkkleding mag de werkruimte niet verlaten. Was verontreinigde kleding alvorens die opnieuw te gebruiken. Zorg ervoor dat de oogwasstations en veiligheidsdouches zich dicht bij de werkplek bevinden.

Bescherming van de ogen/ het gezicht : Wanneer een risicoanalyse aangeeft dat dit noodzakelijk is om blootstelling aan spatten, nevel, gassen of stof te vermijden, dient een veiligheidsbescherming voor de ogen te worden gedragen die voldoet aan een goedgekeurde standaard. Indien contact mogelijk is, moeten de volgende beschermingsmiddelen worden gedragen, tenzij uit de beoordeling blijkt dat een hogere mate van bescherming noodzakelijk is: veiligheidsbril.

Bescherming van de huid

Bescherming van de handen : Geen enkel handschoenmateriaal en geen enkele combinatie van materialen is onbeperkt bestendig tegen een enkele chemische stof of een combinatie van chemische stoffen. De doorbraaktijd moet groter zijn dan de totale gebruikstijd van het product. De door de handschoenfabrikant verstrekte instructies en informatie ten aanzien van gebruik, bewaring, onderhoud en vervanging moeten worden opgevolgd. Handschoenen moeten regelmatig worden vervangen en wanneer er sprake is van enig teken van beschadiging van het handschoenmateriaal. Zorg er altijd voor dat de handschoenen vrij zijn van gebreken en dat ze op de juiste wijze worden bewaard en gebruikt. De prestatie of de effectiviteit van de handschoen kan worden verminderd door fysische/chemische beschadiging en slecht onderhoud. Beschermende crèmes kunnen helpen blootgestelde huid te beschermen. Deze mogen echter niet worden aangebracht nadat blootstelling heeft plaatsgevonden.

RUBRIEK 8: Maatregelen ter beheersing van blootstelling/persoonlijke bescherming

 Draag geschikte handschoenen die voldoen aan EN374.
Kan worden gebruikt, handschoenen(doorbraaktijd) 4 - 8 uur: neopreen, butylrubber
Niet aanbevolen, handschoenen(doorbraaktijd) < 1 uur: Viton®, PE, PVC
Aanbevolen, handschoenen(doorbraaktijd) > 8 uur: nitrilrubber, 4H, Teflon, polyvinyl alcohol (PVA)

Voor de juiste keuze van beschermende handschoenen, met betrekking tot chemische resistentie en penetratietijd, gaare advies inwinnen bij de leverancier van deze materialen.

De gebruiker dient te controleren of de uiteindelijke keus voor een bepaald type handschoenen voor het hanteren van dit product de meest geschikte is, daarbij rekening houdend met de specifieke omstandigheden bij gebruik, zoals opgenomen in de risicoanalyse van de gebruiker.

- Lichaamsbescherming** : Persoonlijke lichaamsbeschermende middelen dienen te worden gekozen op basis van de uit te voeren taak, de daarbij behorende risico's en dient door een specialist te worden goedgekeurd voordat het product wordt gebruikt. Indien er een risico bestaat op ontsteking door statische elektriciteit, moet anti-statische beschermende kleding worden gedragen. Voor de beste bescherming tegen statische ontladingen, moet kleding bestaan uit anti-statische overalls, laarzen en handschoenen. Raadpleeg de Europese norm EN 1149 voor verdere informatie over materiaal- en ontwerpeisen en beproevingsmethoden.
- Overige huidbescherming** : Geschikt schoeisel en eventuele aanvullende huidbeschermingsmaatregelen moeten worden geselecteerd op basis van de taak die wordt uitgevoerd en de risico's die daarmee gepaard gaan en deze moeten worden goedgekeurd door een deskundige voorafgaand aan de gebruik van dit product.
- Bescherming van de ademhalingswegen** : Indien werknemers worden blootgesteld aan concentraties boven de blootstellingsgrens, dienen deze een geschikt, gecertificeerd ademhalingsstoestel te gebruiken. Bij spuiten van het product moet een ademhalingsmasker met koolstof- en stoffilter worden gebruikt (als filtercombinatie A2-P2). Gebruik in afgesloten ruimtes ademhalingsapparatuur met perslucht of omgevingslucht. Bij gebruik van een roller of borstel raden wij aan een koolstoffilter te gebruiken.
- Beheersing van milieublootstelling** : Uitstoot van ventilatie of bewerkingsapparatuur moet worden gecontroleerd om er zeker van te zijn dat deze voldoet aan de eisen van de milieubeschermingswetgeving. In sommige gevallen zijn gaswassers, filters of technische modificaties van de procesapparatuur nodig om de emissie terug te brengen tot een aanvaardbaar niveau.

RUBRIEK 9: Fysische en chemische eigenschappen

9.1 Informatie over fysische en chemische basiseigenschappen

Voorkomen

- Fysische toestand** : Vloeistof.
- Kleur** : Diverse kleuren.
- Geur** : Karakteristiek.
- Geurdrempelwaarde** : Niet van toepassing.
- pH** : Niet van toepassing.
- Smelt-/vriespunt** : Niet van toepassing.
- Beginkookpunt en kooktraject** : Laagst bekende waarde: 126°C (258.8°F) (n-butylacetaat). Gewogen gemiddelde: 136.43°C (277.6°F)
- Vlampunt** : Gesloten kroes: 30°C
- Verdampingssnelheid** : Hoogst bekende waarde: 1 (n-butylacetaat) Gewogen gemiddelde: 0.78 vergeleken met butylacetaat
- Ontvlambaarheid (vast, gas)** : Niet van toepassing.
- Verbrandingstijd** : Niet van toepassing.

RUBRIEK 9: Fysische en chemische eigenschappen

Verbrandingssnelheid	: Niet van toepassing.
Bovenste/onderste ontvlambaarheids- of explosiegrenswaarden	: 0.8 - 9.8%
Dampspanning	: Hoogst bekende waarde: 1.5 kPa (11.3 mm Hg) (bij 20°C) (n-butylacetaat). Gewogen gemiddelde: 1.04 kPa (7.8 mm Hg) (bij 20°C)
Dampdichtheid	: Hoogst bekende waarde: 4 (Lucht = 1) (n-butylacetaat). Gewogen gemiddelde: 3.79 (Lucht = 1)
Relatieve dichtheid	: 1.193 tot 1.451 g/cm ³
Oplosbaarheid	: Onoplosbaar in de volgende materialen: koud water en warm water.
Verdelingscoëfficiënt: n-octanol/water	: Niet beschikbaar.
Zelfontbrandingstemperatuur	: Laagst bekende waarde: 280 tot 470°C (536 tot 878°F) (solvent-nafta (aardolie), licht aromatisch).
Ontledingstemperatuur	: Niet beschikbaar.
Viscositeit	: Kinematisch (40°C): >0.205 cm ² /s (>20.5 mm ² /s)
Ontploffingseigenschappen	: Niet beschikbaar.
Oxiderende eigenschappen	: Niet beschikbaar.

9.2 Overige informatie

Geen aanvullende informatie.

RUBRIEK 10: Stabiliteit en reactiviteit

10.1 Reactiviteit	: Er zijn voor dit product of de bestanddelen ervan geen specifieke testgegevens beschikbaar met betrekking tot de reactiviteit.
10.2 Chemische stabiliteit	: Het product is stabiel.
10.3 Mogelijke gevaarlijke reacties	: Onder normale opslagomstandigheden en bij normaal gebruik zullen geen gevaarlijke reacties optreden.
10.4 Te vermijden omstandigheden	: Vermijd alle mogelijke ontstekingsbronnen (vonk of vlam). Zet verpakkingen niet onder druk, niet snijden, lassen, harden, solderen, gaten boren, schuren of niet aan warmte- of ontstekingsbronnen blootstellen.
10.5 Chemisch op elkaar inwerkende materialen	: Verwijderd houden van de volgende materialen om sterke exotherme reacties te voorkomen: oxyderende stoffen, sterke alkalische stoffen, sterke zuren. Onder normale opslagomstandigheden en bij normaal gebruik zullen geen gevaarlijke reacties optreden.
10.6 Gevaarlijke ontledingsproducten	: Onder normale omstandigheden van opslag en gebruik worden normaal geen gevaarlijke afvalproducten gevormd.

RUBRIEK 11: Toxicologische informatie**11.1 Informatie over toxicologische effecten**

Er zijn geen gegevens beschikbaar over het mengsel zelf. Het mengsel is beoordeeld aan de hand van de conventionele methode van de CLP Verordening (EC) No 1272/2008 en is aan de hand daarvan geclassificeerd voor toxicologische eigenschappen. Zie Hoofdstuk 2 en hoofdstuk 3 voor details.

Blootstelling aan een concentratie van dampen van oplosmiddelen in het preparaat die de toegestane grens voor beroepsmatige blootstelling overschrijdt, kan schadelijke effecten voor de gezondheid hebben, zoals irritatie van slijmvliezen en luchtwegen, alsmede schadelijke effecten voor nieren, lever en het centrale zenuwstelsel. Symptomen en verschijnselen zijn onder meer hoofdpijn, duizeligheid, vermoeidheid, spierverswakking, sufheid en, in extreme gevallen, bewusteloosheid.

Bij opname via de huid kunnen oplosmiddelen een aantal van de bovenstaande uitwerkingen hebben. Herhaald of langdurig contact met het mengsel kan leiden tot verdwijning van het natuurlijke vet uit de huid, wat resulteert in niet-allergische contactdermatitis en absorptie door de huid.

Wanneer er vloeistof in de ogen spat, kan dit irritatie en herstelbare schade tot gevolg hebben.

RUBRIEK 11: Toxicologische informatie

Inslikken kan misselijkheid, diarree en braken veroorzaken.

Hierbij wordt rekening gehouden (voor zover bekend) met vertraagde en directe effecten en ook met chronische effecten van bestanddelen als gevolg van kortdurende en langdurige blootstelling via inslikken, inademen, de huid en de ogen.

Bevat 2-Propenoic acid, 2-methyl-, 2-(dimethylamino)ethyl ester, polymer with butyl 2-propenoate, comps. with polyethylene glycol hydrogen maleate C9-11-alkyl ethers, n-butylmethacrylaat, bis(1,2,2,6,6-pentamethyl-4-piperidyl) sebaacaat. Kan een allergische reactie veroorzaken.

Product- / ingrediëntennaam	Resultaat	Soorten	Dosis	Blootstelling
xyleen	LC50 Inademing Damp LD50 Oraal	Rat Rat	20 mg/l 4300 mg/kg	4 uren -
n-butylacetaat	TDL ₀ Dermaal LC50 Inademing Damp LD50 Dermaal	Konijn Rat Konijn	4300 mg/kg >21.1 mg/l >17600 mg/kg	- 4 uren -
ethylbenzeen	LD50 Oraal LC50 Inademing Gas. LD50 Dermaal	Rat Konijn Konijn	13100 mg/kg 4000 ppm >5000 mg/kg	- 4 uren -
n-butylmethacrylaat	LD50 Oraal LD50 Oraal	Rat Rat	3500 mg/kg 16 g/kg	- -

Schattingen van acute toxiciteit

Route	ATE (schatting van acute toxiciteit)-waarde
Dermaal Inhalatie (dampen)	10083.8 mg/kg 75.74 mg/l

Irritatie/corrosie

Product- / ingrediëntennaam	Resultaat	Soorten	Score	Blootstelling	Observatie
n-butylmethacrylaat	Huid - Licht irriterend	Konijn	-	500 microliters	-

STOT bij eenmalige blootstelling

Product- /ingrediëntennaam	Categorie	Wijze van blootstelling	Doelorganen
n-butylacetaat	Categorie 3	Niet van toepassing.	Narcotische werking
hydrocarbons, C9, aromatics, (<0,1% benzeen)	Categorie 3	Niet van toepassing.	Irritatie van de luchtwegen en Narcotische werking
n-butylmethacrylaat	Categorie 3	Niet van toepassing.	Irritatie van de luchtwegen

STOT bij herhaalde blootstelling

Product- /ingrediëntennaam	Categorie	Wijze van blootstelling	Doelorganen
ethylbenzeen	Categorie 2	Niet bepaald	gehoororganen

Gevaar bij inademing

Product- /ingrediëntennaam	Resultaat
hydrocarbons, C9, aromatics, (<0,1% benzeen) ethylbenzeen	ASPIRATIEGEVAAR - Categorie 1 ASPIRATIEGEVAAR - Categorie 1

Mogelijke acute gevolgen voor de gezondheid

Oogcontact : Veroorzaakt ernstige oogirritatie.

RUBRIEK 11: Toxicologische informatie

- Inademing** : Significante effecten of kritische gevaren zijn niet bekend.
- Huidcontact** : veroorzaakt huidirritatie. Kan een allergische huidreactie veroorzaken.
- Inslikken** : Significante effecten of kritische gevaren zijn niet bekend.

Symptomen die verband houden met de fysische, chemische en toxicologische eigenschappen

- Oogcontact** : Ongewenste symptomen kunnen de volgende zijn:
pijn of irritatie
tranenvloed
roodheid

- Inademing** : Geen specifieke gegevens.

- Huidcontact** : Ongewenste symptomen kunnen de volgende zijn:
irritatie
roodheid

- Inslikken** : Geen specifieke gegevens.

Mogelijke chronische gevolgen voor de gezondheid

- Algemeen** : Bij personen die eenmaal zijn gesensibiliseerd, kan daarna bij blootstelling aan zeer lage concentraties een ernstige allergische reactie plaatsvinden.
- Kankerverwekkendheid** : Significante effecten of kritische gevaren zijn niet bekend.
- Mutageniciteit** : Significante effecten of kritische gevaren zijn niet bekend.
- Teratogeniciteit** : Significante effecten of kritische gevaren zijn niet bekend.
- Effecten op de ontwikkeling** : Significante effecten of kritische gevaren zijn niet bekend.
- Effecten op de vruchtbaarheid** : Significante effecten of kritische gevaren zijn niet bekend.

RUBRIEK 12: Ecologische informatie**12.1 Toxiciteit**

Product- / ingrediëntennaam	Resultaat	Soorten	Blootstelling
☒ hydrocarbons, C9, aromatics, (<0,1% benzeen)	Acuut EC50 <10 mg/l	Daphnia	48 uren
ethylbenzeen	Acuut IC50 <10 mg/l Acuut LC50 <10 mg/l Acuut EC50 7.2 mg/l	Algen Vis Algen	72 uren 96 uren 48 uren
n-butylmethacrylaat	Acuut EC50 2.93 mg/l Acuut LC50 4.2 mg/l Chronisch NOEC 2.6 mg/l Zoetwater	Daphnia Vis Daphnia - Daphnia magna - Nieuw geboren organisme	48 uren 96 uren 21 dagen

- Conclusie/Samenvatting** : Deze stof is schadelijk voor het aquatisch milieu met blijvende gevolgen.

12.2 Persistentie en afbreekbaarheid

- Conclusie/Samenvatting** : Niet beschikbaar.

Product- / ingrediëntennaam	Halfwaardetijd in water	Fotolyse	Biologische afbreekbaarheid
☒ xyleen	-	-	Gemakkelijk
hydrocarbons, C9, aromatics, (<0,1% benzeen)	-	-	Niet goed
ethylbenzeen	-	-	Gemakkelijk
bis(1,2,2,6,6-pentamethyl-4-piperidyl)sebacaat	-	-	Niet goed

12.3 Bioaccumulatie

RUBRIEK 12: Ecologische informatie

Product- / ingrediëntennaam	LogP _{ow}	BCF	Potentieel
xyleen	3.12	8.1 tot 25.9	laag
n-butylacetaat	2.3	-	laag
hydrocarbons, C9, aromatics, (<0,1% benzeen)	-	10 tot 2500	hoog
ethylbenzeen	3.6	-	laag
n-butylmethacrylaat	2.99	-	laag

12.4 Mobiliteit in de bodem

Scheidingscoëfficiënt aarde/water (K_{oc}) : Niet beschikbaar.

Mobiliteit : Niet beschikbaar.

12.5 Resultaten van PBT- en zPzB-beoordeling

PBT : Niet van toepassing.

zPzB : Niet van toepassing.

12.6 Andere schadelijke effecten : Significante effecten of kritische gevaren zijn niet bekend.

RUBRIEK 13: Instructies voor verwijdering

De informatie in deze rubriek bevat algemene adviezen en richtlijnen. De lijst van Aanbevolen toepassingen in Rubriek 1 moet worden geraadpleegd voor eventueel beschikbare gebruiksspecifieke informatie die gegeven wordt in de Blootstellingsscenario('s).

13.1 Afvalverwerkingsmethoden

Niet laten wegglopen in het riool of waterlopen. Materiaal en/of vat moeten opgeruimd worden als gevaarlijk afval.

Europese Afvalcatalogus (EAK) : 08 01 11* Afval van verf en lak dat organische oplosmiddelen of andere gevaarlijke stoffen bevat

RUBRIEK 14: Informatie met betrekking tot het vervoer

Transport op eigen terrein: bij verplaatsing van het product moeten verpakkingen altijd goed gesloten zijn en rechtop staan. Personen die bij deze werkzaamheden betrokken zijn, moeten vooraf geïnformeerd worden over hoe te handelen bij een calamiteit.

Vervoeren in overeenstemming met ADR/RID, IMDG/IMO en ICAO/IATA en de nationale regelgeving.

Internationale transportregelgeving

14.1 VN-nummer : 1263

14.2 Juiste ladingnaam : Verf

overeenkomstig de modelreglementen van de VN

14.3 : 3

Transportgevaarklasse(n)

14.4 Verpakkingsgroep : III

RUBRIEK 14: Informatie met betrekking tot het vervoer

- 14.5 Milieugevaren** : Nee.
- 14.6 Bijzondere voorzorgen voor de gebruiker** : **Transport op eigen terrein:** bij verplaatsing van het product moeten verpakkingen altijd goed gesloten zijn en rechtop staan. Personen die bij deze werkzaamheden betrokken zijn, moeten vooraf geïnformeerd worden over hoe te handelen bij een calamiteit.
- Extra informatie**
- ADR / RID** : Tunnelbeperkingscode: (D/E)
Gevaarsidentificatienummer: 30
Bijzondere bepalingen: 640E
ADR/RID: Kleverige vloeistof. Niet beperkt, volgens artikel 2.2.3.1.5 (van toepassing op verpakkingseenheden < 450 liter.).
- IMDG** : **Noodmaatregelen ("EmS")**
F-E, S-E
IMGD: Kleverige vloeistof. Vervoeren in overeenstemming met paragraaf 2.3.2.5 (van toepassing op verpakkingseenheden < 30 liter).
- 14.7 Vervoer in bulk overeenkomstig bijlage II bij Marpol en de IBC-code** : Niet beschikbaar.
- IMDG-code Segregatiegroep** : Niet beschikbaar.

RUBRIEK 15: Regelgeving

15.1 Specifieke veiligheids-, gezondheids- en milieureglementen en -wetgeving voor de stof of het mengsel EU Verordening (EG) nr. 1907/2006 (REACH)

Bijlage XIV - Lijst van stoffen die aan toelating zijn onderworpen

Zeer zorgwekkende stoffen

Geen van de bestanddelen zijn gereguleerd.

Bijlage XVII - Beperkingen met betrekking tot de productie, het op de markt brengen en het gebruik van bepaalde gevaarlijke stoffen, mengsels en producten : Niet van toepassing.

Overige EU-regelgeving

Europese inventaris : Ten minste één bestanddeel komt niet op de inventaris voor.

Zwarte lijst van stoffen : Niet vermeld

Industriële emissies (geïntegreerde preventie en bestrijding van verontreiniging) - Lucht : Niet vermeld

Industriële emissies (geïntegreerde preventie en bestrijding van verontreiniging) - Water : Niet vermeld

Nationale regelgeving

RUBRIEK 15: Regelgeving

Product- / ingrediëntennaam	Naam lijst	Naam op lijst	Classificatie	Opmerkingen
xyleen	Reproductietoxische stoffen (Nederland)	xyleen	Dev. development category 2	-
hydrocarbons, C9, aromatics, (<0,1% benzeen)	Carcinogene stoffen (Nederland)	(complexe) aardolie- en steenkoolderivaten EG nrs. beginnend met 232, 263, 265-275, 277, 278, 283-285, 287, 289, 291-298, 300, 302, 305-310	Carc.	-
	Mutagene stoffen (Nederland)	aardoliegassen en residuen EG nrs. beginnend met 232, 265-267, 268-273, 274, 277, 283-285, 287, 289, 292, 293, 295, 296, 298, 302, 305, 307, 308-310, 306	Muta.	

Emissiebeleid water (ABM) : Bevat een zwarte-lijststof. Schadelijk voor in het water levende organismen. Bevat stoffen die gevaarlijk zijn voor het aquatisch milieu. Saneringsinspanning: A

Chemische Wapens Conventie Bijlage I stoffen : Niet vermeld

Chemische Wapens Conventie Bijlage II stoffen : Niet vermeld

Chemische Wapens Conventie Bijlage III stoffen : Niet vermeld

15.2 Chemischeveiligheidsbeoordeling : Niet van toepassing.

RUBRIEK 16: Overige informatie

Geeft informatie aan die gewijzigd is sinds de voorgaande uitgave.

Afkortingen en acroniemen : ATE = Acuuut toxiciteitschatting
 CLP = Indeling, etikettering en verpakking van stoffen en mengsels [Verordening (EG) No. 1272/2008]
 DNEL = De afgeleide dosis zonder effect
 EUH zin = CLP-specifieke gevaarszin
 PNEC = Voorspelde geen effect concentratie
 RRN = REACH registratie nummer

Procedure gebruikt voor het afleiden van de indeling in overeenstemming met Verordening (EG) nr.1272/2008 [CLP/GHS]

Classificatie	Rechtvaardiging
Flam. Liq. 3, H226 Skin Irrit. 2, H315 Eye Irrit. 2, H319 Skin Sens. 1, H317 Aquatic Chronic 3, H412	Op basis van testgegevens Calculatiemethode Calculatiemethode Calculatiemethode Calculatiemethode

Datum van uitgave : 06.02.2018

RUBRIEK 16: Overige informatie

Volledige tekst van afgekorte H-zinnen	:	H225	Licht ontvlambare vloeistof en damp.
		H226	Ontvlambare vloeistof en damp.
		H304	Kan dodelijk zijn als de stof bij inslikken in de luchtwegen terecht komt.
		H312	Schadelijk bij contact met de huid.
		H315	Veroorzaakt huidirritatie.
		H317	Kan een allergische huidreactie veroorzaken.
		H319	Veroorzaakt ernstige oogirritatie.
		H332	Schadelijk bij inademing.
		H335	Kan irritatie van de luchtwegen veroorzaken.
		H336	Kan slaperigheid of duizeligheid veroorzaken.
		H373	Kan schade aan organen veroorzaken bij langdurige of herhaalde blootstelling.
		H400	Zeer giftig voor in het water levende organismen.
		H410	Zeer giftig voor in het water levende organismen, met langdurige gevolgen.
		H411	Giftig voor in het water levende organismen, met langdurige gevolgen.
		H412	Schadelijk voor in het water levende organismen, met langdurige gevolgen.

Volledige tekst van indelingen [CLP/GHS]	:	Acute Tox. 4, H312	ACUTE TOXICITEIT (dermaal) - Categorie 4
		Acute Tox. 4, H332	ACUTE TOXICITEIT (inademing) - Categorie 4
		Aquatic Acute 1, H400	ACUUT AQUATISCH GEVAAR - Categorie 1
		Aquatic Chronic 1, H410	AQUATISCH GEVAAR OP LANGE TERMIJN - Categorie 1
		Aquatic Chronic 2, H411	AQUATISCH GEVAAR OP LANGE TERMIJN - Categorie 2
		Aquatic Chronic 3, H412	AQUATISCH GEVAAR OP LANGE TERMIJN - Categorie 3
		Asp. Tox. 1, H304 EUH066	ASPIRATIEGEVAAR - Categorie 1 Herhaalde blootstelling kan een droge of een gebarsten huid veroorzaken.
		Eye Irrit. 2, H319	ERNSTIG OOGLETSEL/OOGIRRITATIE - Categorie 2
		Flam. Liq. 2, H225	ONTVLAMBARE VLOEISTOFFEN - Categorie 2
		Flam. Liq. 3, H226	ONTVLAMBARE VLOEISTOFFEN - Categorie 3
		Skin Irrit. 2, H315	HUIDCORROSIE/-IRRITATIE - Categorie 2
		Skin Sens. 1, H317	SENSIBILISERING VAN DE HUID - Categorie 1
		STOT RE 2, H373	SPECIFIEKE DOELORGAANTOXICITEIT BIJ HERHAALDE BLOOTSTELLING - Categorie 2
		STOT SE 3, H335	SPECIFIEKE DOELORGAANTOXICITEIT BIJ EENMALIGE BLOOTSTELLING (Irritatie van de luchtwegen) - Categorie 3
		STOT SE 3, H336	SPECIFIEKE DOELORGAANTOXICITEIT BIJ EENMALIGE BLOOTSTELLING (Narcotische werking) - Categorie 3

Gedrukt op : 06.02.2018

Datum van uitgave/ Revisie datum : 06.02.2018

Datum vorige uitgave : 23.10.2017

Versie : 8

Kennisgeving aan de lezer

Naar ons beste weten is de hierin ingesloten informatie juist. Noch bovengenoemde leverancier, noch enige dochtermaatschappij ervan, aanvaardt echter ook maar enige aansprakelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de hierin besloten informatie. De gebruiker is als enige verantwoordelijk voor de uiteindelijke beslissing of een bepaald materiaal al dan niet geschikt is. Elk van de materialen kan onbekende risico's met zich meebrengen. In het gebruik ervan moet daarom grote zorgvuldigheid betracht worden. Ofschoon sommige risico's in dit gevarendocument worden beschreven, kunnen wij niet garanderen dat dit de enige bestaande risico's zijn.

Hardtop XP Comp A

Blootstellingscenario: Gebruik in coatings - Voor industrieel gebruik

Sector van Gebruik	: Voor industrieel gebruik
Proces Categorie	: PROC05 PROC07 PROC08a PROC10
Milieu-emissiecategorie(ën)	: ERC4

Omvat het gebruik in coatings (verven, inkten, lijmen, etc.), inclusief blootstelling tijdens gebruik (inclusief transport van materiaal en bereiding, toepassing door middel van vegen, sprayen; handmatig of soortgelijke methoden) en schoonmaken van apparatuur.

Operationele omstandigheden en risicobeheersmaatregelen

Beheersing van blootstelling van werknemer

Frequentie en duur van gebruik	: Omvat dagelijkse blootstelling tot 8 uur
Algemeen - Operationele omstandigheden	: Gaat uit van gebruik bij een temperatuur die maximaal 20°C hoger is dan de omgevingstemperatuur, tenzij anders vermeld. Gaat ervan uit dat de basisrichtlijnen voor arbeidshygiëne worden geïmplementeerd
Algemeen - Risicobeheersmaatregelen	: Draag chemicaliënbestendige handschoenen (die voldoen aan EN374) in combinatie met training voor speciale werkzaamheden. Draag geschikte beschermepakken om blootstelling van de huid te voorkomen. Gebruik geschikte oogbescherming. Zie Rubriek 8 voor informatie over geschikte persoonlijke beschermingsmiddelen.

Soort activiteit of proces

Risicobeheersmaatregelen

Bereiding van materiaal voor toepassing	: Zorg voor een goed niveau van mechanische ventilatie (10 tot 15 luchtwisselingen per uur).
Walsen, strooien, stroomtoepassing	: Zorg voor afzuiging op punten waar emissies optreden. Vermijd het uitvoeren van werkzaamheden waarbij blootstelling optreedt gedurende meer dan 4 uur. of Zorg voor afzuiging op punten waar emissies optreden. Draag ademhalingsbescherming die voldoet aan EN140 met filtertype A/P2 of beter.
Sprayen - Handmatig	: Minimaliseer de blootstelling door gedeeltelijke afsluiting van de werkzaamheden of de apparatuur en breng afzuiging aan langs de openingen. Draag een volgelaatsmasker dat voldoet aan EN136 met filtertype A/P2 of beter. Vermijd het uitvoeren van werkzaamheden waarbij blootstelling optreedt gedurende meer dan 4 uur.

Beheersing van milieublootstelling

Organisatorische maatregelen ter voorkoming/beperking van emissie vanuit locatie	: Voorkom uitstroming naar het milieu overeenkomstig de wettelijke voorschriften.
Aan externe behandeling van afval voor verwijdering gerelateerde omstandigheden en maatregelen	: Externe behandeling en verwijdering van afval moet voldoen aan van toepassing zijnde lokale en/of nationale regelgeving. Zie Rubriek 13 voor aanvullende informatie over afvalbehandeling.
Aan externe terugwinning van afval gerelateerde omstandigheden en maatregelen	: Externe terugwinning en herwerking van afval moet voldoen aan de van toepassing zijnde lokale en/of nationale regelgeving.

Extra informatie

Het blootstellingscenario voor het mengsel is gebaseerd op de volgende stoffen:

REACH #: 01-2119488216-32
 REACH #: 01-2119485796-17 (uit Comp B)

Hardtop XP Comp A

Blootstellingscenario: Gebruik in coatings - Professioneel gebruik

Sector van Gebruik	: Professioneel gebruik
Proces Categorie	: PROC05 PROC08a PROC10 PROC11
Milieu-emissie categorie(ën)	: ERC8a ERC8d

Omvat het gebruik in coatings (verven, inkt, lijmen, etc.), inclusief blootstelling tijdens gebruik (inclusief transport van materiaal en bereiding, toepassing door middel van vegen, sprayen; handmatig of soortgelijke methoden) en schoonmaken van apparatuur.

Operationele omstandigheden en risicobeheersmaatregelen

Beheersing van blootstelling van werknemer

Frequentie en duur van gebruik	: Omvat dagelijkse blootstelling tot 8 uur
Algemeen - Operationele omstandigheden	: Gaat uit van gebruik bij een temperatuur die maximaal 20°C hoger is dan de omgevingstemperatuur, tenzij anders vermeld. Gaat ervan uit dat de basisrichtlijnen voor arbeidshygiëne worden geïmplementeerd
Algemeen - Risicobeheersmaatregelen	: Draag chemicaliënbestendige handschoenen (die voldoen aan EN374) in combinatie met training voor speciale werkzaamheden. Draag geschikte bescherm pakken om blootstelling van de huid te voorkomen. Gebruik geschikte oogbescherming. Zie Rubriek 8 voor informatie over geschikte persoonlijke beschermingsmiddelen.

Soort activiteit of proces

Risicobeheersmaatregelen

Bereiding van materiaal voor toepassing - Binnen	: Zorg voor een goed niveau van mechanische ventilatie (10 tot 15 luchtwisselingen per uur). Vermijd het uitvoeren van werkzaamheden waarbij blootstelling optreedt gedurende meer dan 1 uur. of Zorg voor een goed niveau van mechanische ventilatie (10 tot 15 luchtwisselingen per uur). Draag ademhalingsbescherming die voldoet aan EN140 met filtertype A/P2 of beter.
Bereiding van materiaal voor toepassing - Buiten	: Zorg ervoor dat werkzaamheden buiten plaatsvinden. Vermijd het uitvoeren van werkzaamheden waarbij blootstelling optreedt gedurende meer dan 1 uur. of Zorg ervoor dat werkzaamheden buiten plaatsvinden. Draag ademhalingsbescherming die voldoet aan EN140 met filtertype A/P2 of beter.
Schoonmaak en onderhoud van apparatuur	: Maak systemen leeg voorafgaand aan het openmaken of onderhouden ervan. Vermijd het uitvoeren van werkzaamheden waarbij blootstelling optreedt gedurende meer dan 4 uur.
Walsen, strooien, stroomtoepassing - Binnen	: Zorg voor een goed niveau van mechanische ventilatie (10 tot 15 luchtwisselingen per uur). Vermijd het uitvoeren van werkzaamheden waarbij blootstelling optreedt gedurende meer dan 4 uur. of Zorg voor een goed niveau van mechanische ventilatie (10 tot 15 luchtwisselingen per uur). Draag ademhalingsbescherming die voldoet aan EN140 met filtertype A/P2 of beter.
Walsen, strooien, stroomtoepassing - Buiten	: Zorg ervoor dat werkzaamheden buiten plaatsvinden. Draag ademhalingsbescherming die voldoet aan EN140 met filtertype A/P2 of beter. Vermijd het uitvoeren van werkzaamheden waarbij blootstelling optreedt gedurende meer dan 4 uur.
Sprayen - Handmatig - Binnen	: Minimaliseer de blootstelling door gedeeltelijke afsluiting van de werkzaamheden of de apparatuur en breng afzuiging aan langs de openingen. Draag een volgelaatsmasker dat voldoet aan EN136 met filtertype A/P2 of beter. Vermijd het uitvoeren van werkzaamheden waarbij blootstelling optreedt gedurende meer dan 4 uur.
Sprayen - Handmatig - Buiten	: Zorg ervoor dat werkzaamheden buiten plaatsvinden. Draag een volgelaatsmasker dat voldoet aan EN136 met filtertype A/P2 of beter. Vermijd het uitvoeren van werkzaamheden waarbij blootstelling optreedt gedurende meer dan 4 uur.

Beheersing van milieublootstelling

Organisatorische maatregelen ter voorkoming/beperking van emissie vanuit locatie	: Voorkom uitstroming naar het milieu overeenkomstig de wettelijke voorschriften.
Aan externe behandeling van afval voor verwijdering gerelateerde omstandigheden en maatregelen	: Externe behandeling en verwijdering van afval moet voldoen aan van toepassing zijnde lokale en/of nationale regelgeving. Zie Rubriek 13 voor aanvullende informatie over afvalbehandeling.
Aan externe terugwinning van afval gerelateerde omstandigheden en maatregelen	: Externe terugwinning en herwerking van afval moet voldoen aan de van toepassing zijnde lokale en/of nationale regelgeving.

Extra informatie

Hardtop XP Comp A

Het blootstellingsscenario voor het mengsel is gebaseerd op de volgende stoffen:

REACH #: 01-2119488216-32

REACH #: 01-2119485796-17 (uit Comp B)